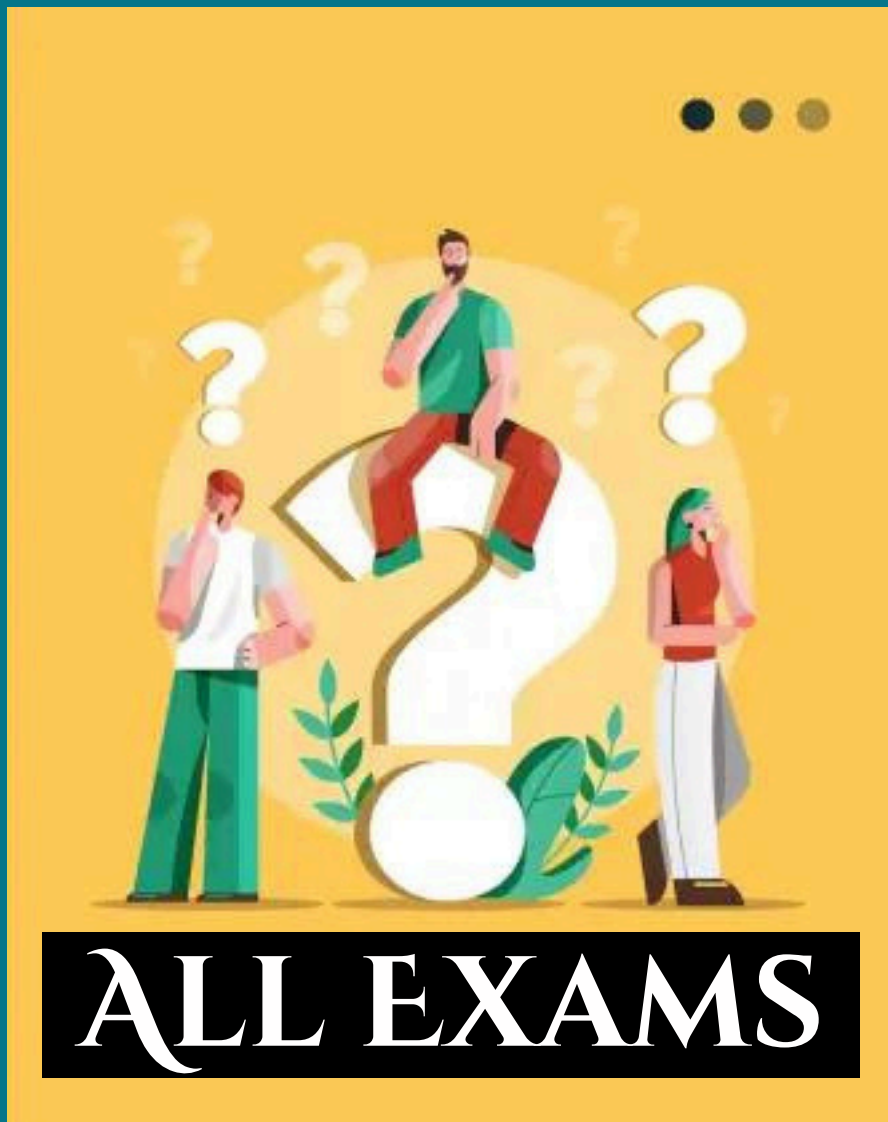

Monthly Quiz Compilation

Download Free PDF

Q.1

'ज' हे संयुक्त व्यंजन कसे तयार झाले?

1. द् + ण् + य्
2. द् + न् + य्
3. द् + ध् + य्
4. ध् + म् + न्

Answer:

B

Sol:

ज = द् + न् + य्

Q.2

'तलाव' या शब्दाशी समानार्थी नसलेला शब्द सांगा.

1. सरोवर
2. तळे
3. डबके
4. तडाग

Answer:

C

Sol:

'तलाव' या शब्दाशी समानार्थी नसलेला शब्द डबके हा आहे.

Q.3

खालील आलंकारिक शब्दांसाठी दिलेल्या पर्यायातून योग्य शब्द निवडा.

'कळसूत्री बाहुले'

1. मूर्खपणाचा सल्ला देणारा
2. दुसऱ्याच्या तंत्राने चालणारा
3. घराबाहेर न पडणारा
4. हो ला हो म्हणणारा

Answer:

B

Sol:

'कळसूत्री बाहुले' = दुसऱ्याच्या तंत्राने चालणारा

Q.4

अण्णाभाऊ साठे यांची राज्यपुरस्कार प्राप्त कांदबरी कोणती?

1. वारणेचा वाघ
2. माकडाची माळ
3. गुलाम
4. फकिरा

Answer:

D

Sol:

अण्णाभाऊ साठे यांची राज्यपुरस्कार प्राप्त कांदबरी फकीरा ही आहे.

Q.5

परमेश्वर विषयक भक्ती, सत्पुरुषाची संगती, पवित्र वातावरणाचे वर्णन यात कोणता रस आढळतो ?

1. शांत रस
2. शृंगार रस
3. हास्य रस
4. वीर रस

Answer:

A

Sol:

परमेश्वर विषयक भक्ती, सत्पुरुषाची संगती, पवित्र वातावरणाचे वर्णन यात शांत रस आढळतो.

Q.6

खालील शब्दाची संधी करा.

'महा + ऋषी = _____

1. महार्षी
2. महर्षी
3. महोर्षी
4. महाऋषी

Answer:

B

Sol:

महा + ऋषी = महर्षी
'अ' किंवा 'आ' पुढे ऋ आल्यास त्या दोहोंऐवजी 'अर्' होतो.

Q.7

खालीलपैकी भाववाचक नामाची चुकीची जोडी ओळखा.

1. सुंदर - सौंदर्य

2. बाल - बालपण
3. वक्र - वक्री
4. नवल - नवलाई

Answer:

C

Sol:

वक्र - वक्री ही भाववाचक नामाची चुकीची जोडी आहे.

Q.8

निश्चित अनेकवचनी शब्द ओळखा.

1. म्हैस
2. गाय
3. पिसू
4. पक्षी

Answer:

D

Sol:

पक्षी हा निश्चित अनेकवचनी शब्द आहे.

Q.9

खालील शब्दांतील स्त्रीलिंगी शब्द ओळखा.

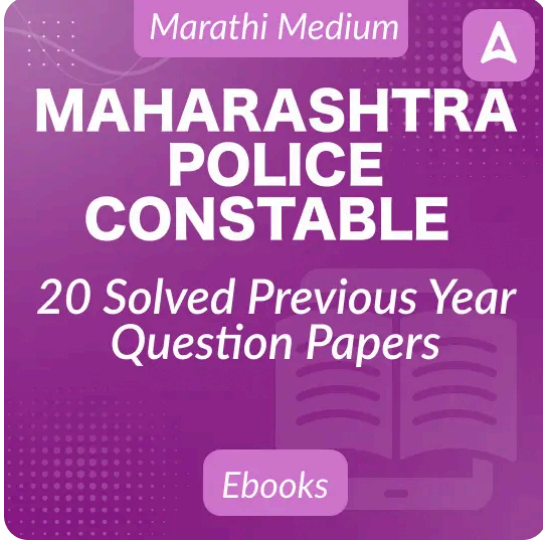
1. मुरळी
2. नातू
3. कवी
4. व्याही

Answer:

A

Sol:

मुरळी हा स्त्रीलिंगी शब्द आहे.

Q.1

समुद्र या शब्दाशी समानार्थी नसलेले शब्द कोणता?

1. रत्नाकर
2. अर्णव
3. सम्मिरण
4. सिंधू

Answer:

C

Sol:

सम्मिरण

Q.2

पाचशे रुपये ही काही लहान रक्कम नव्हे, नकारार्थी स्वरूपाचे वाक्य होकारार्थी वाक्यात रूपांतर करा.

1. पाचशे रुपये ही देखील मोठी रक्कम आहे.

2. पाचशे रुपये ही लहान रक्कम नाही का?
3. पाचशे रुपये ही लहान रक्कम आहे
4. यापैकी नाही

Answer:

A

Sol:

पाचशे रुपये ही देखील मोठी रक्कम आहे.

Q.3

ज हे संयुक्त व्यंजन -- या व्यंजना पासून बनलेले आहे.

1. ज् + अ
2. द् + न् + य
3. द् + न् + अ
4. द् + न्य

Answer:

B

Sol:

द् + न् + य

Q.4

एकाच आईच्या पोटी जन्म घेतलेल्या बांधूना _____ म्हणतात

1. अनुज
2. अग्रज
3. सहोदर
4. अनुग्रज

Answer:

C

Sol:

सहोदर

Q.5

पांढरें स्वच्छ दात मुखास शोभा देतात. या वाक्यातील उद्देश ओळखा.

1. पांढरे
2. स्वच्छ
3. दात
4. शोभा

Answer:

C

Sol:

दात

Q.6

श्रीमंतांना गर्व असतो या वाक्यात श्रीमंतांना हे _____ आहे

1. नाम
2. सर्वनाम
3. विशेषण
4. क्रियाविशेषण

Answer:

A

Sol:

नाम

Q.7

मोठ्या माणसाच्या अंगी देखील दोष असतात.या अर्थाची म्हण ओळखा

1. बडा घर पोकळ वासा.
2. दिव्याखाली अंधार
3. नावडतीचे मीठ अळणी
4. बळी तो कान पिळी

Answer:

B

Sol:

दिव्याखाली अंधार

Q.8

डोळे हे जुल्मी गडे रोखून मज पाहू नका. या वाक्यातील रस ओळखा.

1. शांत
2. शृंगार
3. अद्भुत
4. हास्य

Answer:

B

Sol:

शृंगार रस

Q.9

राजाला मुकुट शोभतो या वाक्यातील कर्ता ओळखा

1. राजा
2. मुकुट
3. शोभतो
4. यापैकी नाही

Answer:

B

Sol:

मुकुट

Q.10

षट्कर्णीं होणे या वाक्प्रचाराचा अर्थ काय?

1. मुंज होणे
2. विवाह होणे
3. गुप्त गोष्टी इतरांना समजणे
4. गुप्तरित्या पलायन करणे.

Answer:

C

Sol:

गुप्त गोष्टी इतरांना सांगणे

Q.1

उभी जोडणी आणि आडवी जोडणी असलेले कोणते शब्द बरोबर आहे ते लिहा.

(अ) अन्न

(ब) पन्ना

(क) मुद्दा

(ड) मुद्दा

पर्यायी उत्तरे:

1. अ आणि क बरोबर
2. ब आणि ड बरोबर
3. सर्व चूक
4. सर्व बरोबर

Answer:

D

Sol:

सर्व बरोबर

Q.2

पुढील विधाने वाचा व योग्य पर्याय निवडा.

(अ) च, छ, ज, झ हे तालव्य वर्ण आहेत

(ब) ट, ठ, ड, ढ हे मूर्धन्य वर्ण आहेत

1. केवळ अ बरोबर
2. केवळ ब बरोबर
3. अ आणि ब बरोबर
4. दोन्ही चूक

Answer:

C

Sol:

च, छ, ज, झ हे तालव्य वर्ण आहेत
ट, ठ, ड, ढ हे मूर्धन्य वर्ण आहेत

Q.3

वाक्यप्रचार आणि त्यांचे अर्थ याच्या जोड्या लावा

वाक्यप्रचार
(अ) अंगावर शोकणे
(ब) इतिश्री होणे
(क) तारे तोडणे
(ड) तोंडावर येणे

अर्थ
i. शेवट होणे
ii. मूर्खपणा दिसून येईल अशी बडबड करणे
iii. नुकसान सहन करणे
iv. फार जवळ येणे

पर्यायी उत्तरे:

1. (अ)-i, (ब)-ii, (क)-iii, (ड)-iv
2. (अ)-iii, (ब)-ii, (क)-i, (ड)-iv
3. (अ)-iii, (ब)-i, (क)-ii, (ड)-iv
4. (अ)-i, (ब)-iii, (क)-iv, (ड)-ii

Answer:

C

Sol:

अंगावर शोकणे - नुकसान सहन करणे
इतिश्री होणे - शेवट होणे
तारे तोडणे - मूर्खपणा दिसून येईल अशी बडबड करणे
तोंडावर येणे - फार जवळ येणे

Q.4

खालील अर्थाचा वाक्यप्रचार सांगा

थोडा वेळ टिकणारे ऐश्वर्य

1. टिटवी देखील समुद्र आटवते
2. खाई त्याला खवखवे
3. दरबारी मान, विड्याचे पान
4. औट घटकेचे राज्य

Answer:

D

Sol:

थोडा वेळ टिकणारे ऐश्वर्य - औट घटकेचे राज्य

Q.5

खाली दिलेल्या म्हणीच्या अर्थाच्या पर्यायातून योग्य पर्याय निवडा.

रात्र थोडी सोंगे फार

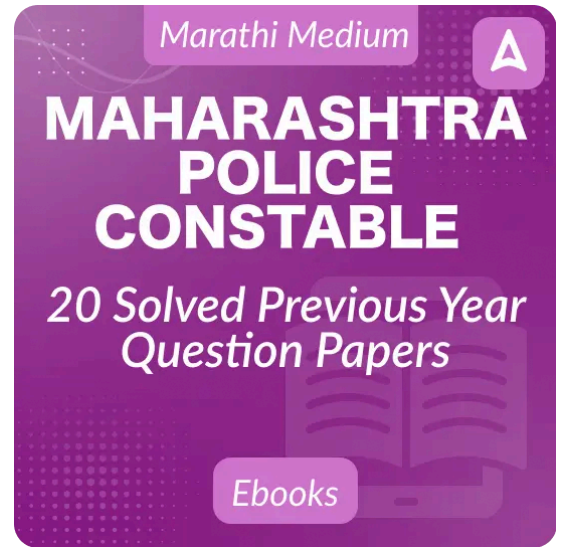
1. कामे भरपूर पण वेळ थोडा
2. सोंगे करायला रात्र पुरत नाही
3. रात्री कामे भरभर होत नाहीत
4. रात्रीची वेळ कामात चटकन जाते

Answer:

A

Sol:

रात्र थोडी सोंगे फार - कामे भरपूर पण वेळ थोडा

Q.6

खालीलपैकी कोणता गट अव्ययीभाव समासाचा आहे ?

(अ) क्षणोक्षणी, पावलोपावली, शेजारीपाजारी

(ब) चुलतभाऊ, पुरणपोळी, मामेभाऊ, कांदेपोहे

(क) आमरण, प्रतिदिन, यथाशक्ती

पर्यायी उत्तरे:

1. फक्त अ
2. फक्त क
3. अ आणि क
4. वरीलपैकी सर्व

Answer:

C

Sol:

अव्ययीभाव समास - ज्या समासातील पहिले पद महत्वाचे असून ते अव्यय असते त्या समासाला अव्ययीभाव समास असे म्हणतात.

Q.7

योग्य विधान ओळखा.

- (अ) त्याने जिवाची मुंबई केली.
 - (ब) माणसाच्या अंगी नम्रता असावी.
 - (क) त्यांचे भांडण अजून चालूच आहे.
- पर्यायी उत्तरे :

1. सामान्यनाम, भाववाचक नाम, धातुसाधित नाम
2. सामान्यनाम, विशेषनाम, धातुवाचक नाम
3. विशेषनाम, भाववाचक नाम, धातुवाचक नाम
4. सामान्यनाम, विशेषनाम, धातुसाधित नाम

Answer:

A

Sol:

सामान्यनाम, भाववाचक नाम, धातुसाधित नाम

Q.8

'सोनारानेच कान टोचावे' या वाक्यातील क्रियापदाचा अर्थ खालील पर्यायातून शोधा.

1. स्वार्थी
2. विद्यर्थी
3. आज्ञार्थी
4. संकेतार्थी

Answer:

B

Sol:

विद्यर्थी - वाक्यातील क्रियापदाच्या रूपावरून इच्छा, शक्यता, योग्यता, तर्क, विनंती, कर्तव्य, अर्थ व्यक्त होतात तेव्हा त्या वाक्याला विध्यर्थी वाक्य असे म्हणतात.

Q.9

'सूर प्रारंब्याचा खेळ अलीकडे कुठे दिसला नाही' या वाक्याचा प्रकार व काळ ओळखा.

1. नकारार्थी, भूतकाळ
2. नकारार्थी, भविष्यकाळ
3. नकारार्थी, वर्तमानकाळ
4. यापैकी एकही नाही

Answer:

A

Sol:

नकारार्थी, भूतकाळ

Q.10

खालील विधाने विचारात घ्या

(अ) रत्नाकरणे आपले रूप दाखवले.

(ब) सिंधू कधी नमत घेत नाही.

(क) अर्णव दिमाखदार दिसत होता.

(ड) मृगेंद्राचे अस्तित्व वेगळे आहे.

यापैकी समुद्र या शब्दाशी समांतर असणाऱ्या अर्थाचे विधाने असणारा पर्याय ओळखा.

1. ब, क आणि ड
2. अ, क आणि ड
3. अ, ब आणि क
4. वरीलपैकी सर्व

Answer:

C

Sol:

समुद्र - रत्नाकर, सिंधू, अर्णव
सिंह - मृगेंद्र

Q.1

'वारा' या शब्दाचा समानार्थी शब्द ओळखा .

1. सुनिल
2. अनिल
3. सलील
4. यापैकी नाही

Answer:

B

Sol:

'वारा' या शब्दाचा समानार्थी शब्द अनिल आहे.

Q.2

विरुद्धार्थी नसलेली जोडी ओळखा.

1. मृत x जीवित
2. शांत x अशांत
3. लुप्त x गुप्त

4. विरक्त x आसक्त

Answer:

C

Sol:

लुप्त x गुप्त ही विरुद्धार्थी नसलेली जोडी आहे.

Q.3

उपसर्गघटित शब्द ओळखा.

1. बुरखा
2. गैरहजर
3. हुकूम
4. तिरदाज

Answer:

B

Sol:

गैरहजर हा उपसर्गघटित शब्द आहे. शब्दापूर्वी जी अक्षरे जोडली जातात त्यांना उपसर्ग असे म्हणतात.

Q.4

प्रत्ययघटित शब्द ओळखा.

1. अंगीकृत
2. बेईमान
3. अवलक्षण .
4. आडरान

Answer:

A

Sol:

अंगीकृत हा प्रत्ययघटित शब्द आहे. शब्दाच्या शेवटी जी अक्षरे जोडली जातात त्यांना प्रत्यय असे म्हणतात.

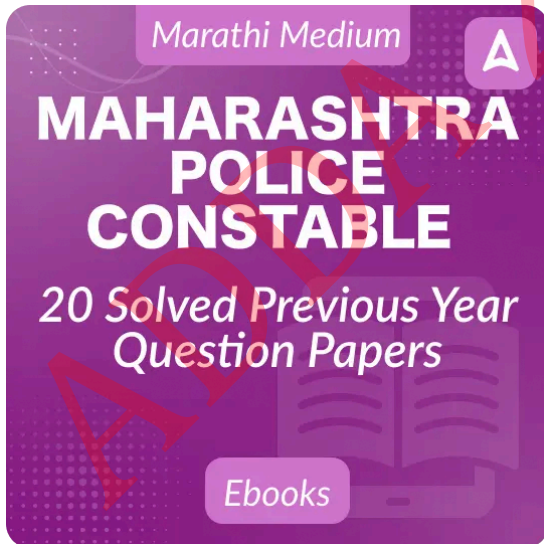
Q.5

तत्सम शब्द ओळखा.

1. झोप
2. निद्रा
3. नीज
4. डुलकी

Answer:**B****Sol:**

निद्रा हा तत्सम शब्द आहे. संस्कृतमधून जसेच्या तसे मराठीत आलेल्या शब्दांना तत्सम शब्द असे म्हणतात .

Q.6

तद्भव शब्द ओळखा.

1. सात
2. कुट
3. काया
4. उदर

Answer:**A****Sol:**

सात हा तद्भव शब्द आहे. संस्कृतमधून मराठीत येतांना ज्या शब्दात बदल होतो त्या शब्दांना तद्भव शब्द असे म्हणतात.

Q.7

सामान्यरूप ओळखा.

1. वास्तव - वास्तव
2. गुरु - गुरवा
3. वाट - वाटे
4. यापैकी नाही

Answer:**C****Sol:**

वाट - वाटे हे सामान्यरूप आहे.

Q.8

विशेषण ओळखा .

1. कलम
2. कलमी
3. कलमा
4. कलमे

Answer:

B

Sol:

कलमी हे विशेषण आहे.

Q.9

पुढील वाक्यातील क्रियापदाचा अर्थ ओळखा .

आता पाऊस थांबावा.

1. आज्ञार्थ
2. स्वार्थ
3. विध्यर्थ
4. संकेतार्थ

Answer:

C

Sol:

आता पाऊस थांबावा. या वाक्यातील क्रियापदाचा अर्थ विध्यर्थ असा होतो .

Q.10

द्वितीया व चतुर्थी विभक्तीचे कारकार्थ अनुक्रमे कोणते आहेत ?

1. कर्ता व संप्रदान
2. संबंध व अधिकरण
3. कर्म व संप्रदान
4. कर्म व अपादान

Answer:

C

Sol:

द्वितीया व चतुर्थी विभक्तीचे कारकार्थ अनुक्रमे कर्म व संप्रदान आहेत .

Q.3

उपमेय हेच उपमान आहे अशी कल्पना जेथे केली जाते तिथे कोणता अंलकार असतो ?

1. उपमा
2. उत्प्रेक्षा
3. रूपक
4. व्यतिरेक

Answer:

B

Sol:

उपमेय हेच उपमान आहे अशी कल्पना जेथे केली जाते तिथे उत्प्रेक्षा अंलकार असतो .

Q.4

'इतिश्री करणे' म्हणजे - - -

1. आरंभ करणे
2. शेवट करणे
3. मध्ये थांबणे
4. यापैकी नाही

Answer:

B

Sol:

'इतिश्री करणे' म्हणजे शेवट करणे.

Q.5

संयुक्त वाक्याचा प्रकार ओळखा.

'मरावे परी कीर्तिरुपे उरावे.'

1. समुच्चयबोधक
2. विकल्पबोधक
3. न्यूनत्वबोधक
4. परिणामबोधक

Answer:

C

Sol:

'मरावे परी कीर्तिरुपे उरावे.' या संयुक्त वाक्याचा प्रकार न्यूनत्वबोधक असा आहे.

Q.6

'शेजारपाजार' हा शब्द कोणत्या प्रकारात मोडतो ?

1. अभ्यस्त
2. अनुकरणवाचक
3. तत्सम
4. देशी

Answer:

A

Sol:

'शेजारपाजार' हा शब्द अभ्यस्त प्रकारात मोडतो. पूर्ण शब्द जशाच्या तसा न येता पहिले अक्षर बदलून येतो. याला अंशाभ्यस्त असेही म्हणतात.

Q.7

'बाळ दररोज शाळेत जातो' या वाक्याचा अपूर्ण भुतकाळ करा.

1. बाळ दररोज शाळेत जात असेल
2. बाळ दररोज शाळेत गेला
3. बाळ दररोज शाळेत जात होता
4. यापैकी नाही

Answer:

C

Sol:

'बाळ दररोज शाळेत जातो' या वाक्याचा अपूर्ण भुतकाळ बाळ दररोज शाळेत जात होता.

Q.8

नामाच्या रूपावरून पुरुष अथवा स्त्री जातीचा बोध न होता भिन्न जातीचा बोध होतो त्यास --- म्हणतात.

1. पुल्लिंग
2. स्त्रीलिंग
3. नपुंसकलिंग
4. यापैकी नाही

Answer:

C

Sol:

नामाच्या रूपावरून पुरुष अथवा स्त्री जातीचा बोध न होता भिन्न जातीचा बोध होतो त्यास नपुंसकलिंग म्हणतात.

Q.9

कर्तरी प्रयोगात कर्ता कोणत्या विभक्तीत असतो ?

1. प्रथमा
2. संबोधन

3. चतुर्थी
4. पंचमी

Answer:

A

Sol:

कर्तरी प्रयोगात कर्ता प्रथमा विभक्तीत असतो .

Q.10

पुढील वाक्यातील प्रयोग ओळखा . -

रामाच्याने काम करवते .

1. शक्य कर्मणी
2. नविन कर्मणी
3. पुराण कर्मणी
4. समापन कर्मणी

Answer:

A

Sol:

रामाच्याने काम करवते . या वाक्पाचा प्रयोग शक्य कर्मणी आहे

Q.1

'एकाच वेळी अनेक गोष्टींवर लक्ष ठेवणारा' शब्दसमूहासाठी एक शब्द सांगा.

1. अष्टावधानी
2. प्रसंगावधानी
3. हजरजबाबी
4. कुशल

Answer:

A

Sol:

'एकाच वेळी अनेक गोष्टींवर लक्ष ठेवणारा' - अष्टावधानी

Q.3

खालीलपैकी सातत्यदर्शक क्रियाविशेषण अव्यय ओळखा .

1. वारंवार
2. हल्ली
3. क्षणोक्षणी
4. दिवसभर

Answer:

D

Sol:

दिवसभर हे सातत्यदर्शक क्रियाविशेषण अव्यय आहे .

Q.4

अडकित्ता हा शब्द कोणत्या भाषेतून मराठी भाषेत आला आहे ?

1. हिंदी
2. कानडी
3. फारसी
4. गुजराती

Answer:

B

Sol:

अडकित्ता हा शब्द कानडी भाषेतून मराठी भाषेत आला आहे .

Q.5

'लंबोदर' हा शब्द कोणत्या समासाचे उदाहरण आहे?

1. बहुव्रीही समास
2. तत्पुरुष समास
3. द्वंद्व समास
4. कर्मधारय समास

Answer:

A

Sol:

लंबोदर ' हा शब्द बहुव्रीही समासाचे उदाहरण आहे. या समासात दोन्ही पदे महत्वाची नसून तिसऱ्याच पदाचा बोध होतो. जसे लंब आहे उदर ज्याचे म्हणजे गणपती.

Q.6

'शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांना शिकवावे ' या वाक्यातील प्रयोग ओळखा.

1. कर्तरी प्रयोग
2. भावे प्रयोग
3. कर्मणी प्रयोग
4. यापैकी नाही

Answer:

B

Sol:

'शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांना शिकवावे ' हे वाक्य भावे प्रयोगातील आहे.

Q.8

ढग एवढे गर्जन आहेत तर कदाचित पाऊस येईल. वाक्याचा प्रकार ओळखा.

1. आज्ञार्थी
2. विध्यर्थी
3. संकेतार्थी
4. प्रश्नार्थी

Answer:

C

Sol:

ढग एवढे गर्जन आहेत तर कदाचित पाऊस येईल. हे संकेतार्थी वाक्य आहे.

Q.9

'डोळ्यावर धुंदी चढणे ' वाक्प्रचाराचा अर्थ ओळखा.

1. नजरबंदी करणे
2. अस्तित्वहीन होणे
3. गर्वाने माजणे
4. परतफेड करणे

Answer:

C

Sol:

'डोळ्यावर धुंदी चढणे ' म्हणजे गर्वाने माजणे.

Q.10

विरुद्धलिंगी शब्द ओळखा . पोपट -

1. मैना
2. पोपटीन
3. पोपटी

4. यापैकी नाही

Answer:

A

Sol:

पोपट x मैना

Q.1

एकवचनी शब्द ओळखा.

1. खेडे
2. वेडे
3. झाडे
4. वाडे

Answer:

A

Sol:

खेडे हा एकवचनी शब्द आहे.

Q.2

अनेकवचनी शब्द ओळखा.

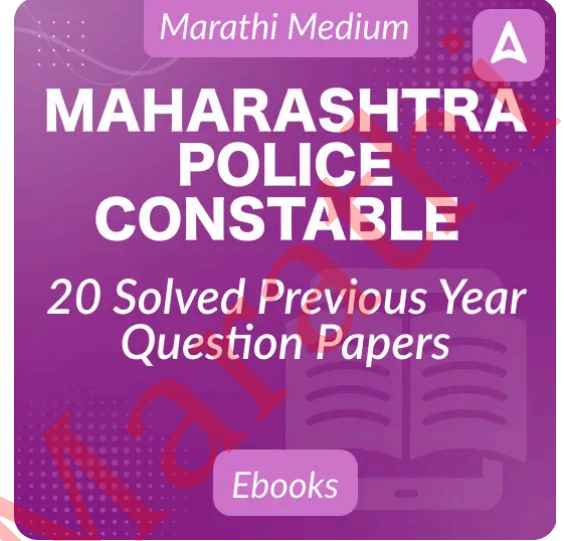
1. विळ्या
2. विळे
3. विळा
4. विळू

Answer:

B

Sol:

विळे हा अनेकवचनी शब्द आहे.

Q.3

खालीलपैकी कोणते वाक्य दर्शक सर्वनामातील आहे?

1. माझी ही बॅग आहे.
2. ही माझी बॅग आहे.
3. बॅग ही माझीच आहे
4. ही बॅग माझी आहे.

Answer:

D

Sol:

ही बॅग माझी आहे. हे वाक्य दर्शक सर्वनामातील आहे.

Q.4

खालीलपैकी पृथक्त्ववाचक संख्या विशेषणाचे वाक्य कोणते?

1. एकेक पैसा +
2. छप्पन मोडी

3. पाचवी खेप
4. थोडी विश्रांती

Answer:

A

Sol:

एकेक पैसा हे पृथक्त्ववाचक संख्या विशेषणाचे वाक्य आहे. (एकेक = एक , एक)

Q.5

खालीलपैकी कोणत्या वाक्यात शक्य क्रियापद वापरले आहे?

1. तो दुखऱ्या पायाने चालतो.
2. आई त्याला चालवते.
3. त्याच्या दुखऱ्या पायाने त्याला चालवते.
4. दुखरा पाय घेऊनही तो चालला होता.

Answer:

C

Sol:

त्याच्या दुखऱ्या पायाने त्याला चालवते. हे शक्य क्रियापदाचे वाक्य आहे.

Q.6

खालील वाक्यातील क्रियापदाचा अर्थ लिहा

'प्रत्येक नागरिकाने देशाच्या प्रगतीसाठी झटले पाहिजे.

1. आज्ञार्थ
2. संकेतार्थ
3. स्वार्थ
4. विध्यर्थ

Answer:

D

Sol:

'प्रत्येक नागरिकाने देशाच्या प्रगतीसाठी झटले पाहिजे.' या वाक्यातील क्रियापदाचा अर्थ विध्यर्थ आहे. कर्तव्य, इच्छा, योग्यता, विनंती, तर्क, शक्यता व्यक्त करणारी क्रियापद विध्यर्थी असतात. त्यात आज्ञेप्रमाणे बंधन नसते.

Q.7

दगडापरिस वीट मऊ

1. शब्दयोगी अव्यय
2. उभयान्वयी अव्यय
3. केवलप्रयोगी अव्यय
4. क्रियाविशेषण अव्यय

Answer:

A

Sol:

दगडापरिस वीट मऊ हे शब्दयोगी अव्ययाचे वाक्य आहे. वाक्यात तर, तम, मध्ये, पेक्षा, परिस असे शब्द आल्यास त्याला तुलनावाचक शब्दयोगी अव्यय असे म्हणतात.

Q.8

'तो खात्रीने क्रमांक पटकाविल.' नकारार्थी करा.

1. तो खात्रीने क्रमांक पटकावणार नाही.
2. त्याने क्रमांक पराकवणे निश्चित नाही.
3. तो जरूर क्रमांक पटकाविल.
4. तो क्रमांक पटकाविल्याशिवाय राहणार नाही.

Answer:

D

Sol:

'तो खात्रीने क्रमांक पटकाविले . ' = तो क्रमांक पटकाविल्याशिवाय राहणार नाही. नकारार्थी वाक्य करतांना मुळ वाक्याचा अर्थ बदलायला नको.

Q.9

'लाललाल' हा शब्द कोणत्या गटात मोडतो ?

1. तद्भव
2. तत्सम
3. पूर्णाभ्यस्त
4. अशाभ्यस्त

Answer:

C

Sol:

'लाललाल' हा शब्द पूर्णाभ्यस्त गटात मोडतो. एक पूर्ण शब्द जेव्हा पुन्हा येऊन जोडशब्द तयार होतो त्याला पूर्णाभ्यस्त शब्द म्हणतात.

Q.10

'तपोधन' हा शब्द कोणत्या संधीप्रकाराचे उदाहरण आहे ?

1. स्वरसंधी
2. विसर्गसंधी
3. व्यंजनसंधी
4. यापैकी नाही

Answer:

B

Sol:

'तपोधन' हा शब्द विसर्ग संधी प्रकाराचे उदाहरण आहे . तपः + धन = तपोधन
पहिला वर्ण विसर्ग व दुसरा वर्ण व्यंजन किंवा स्वर असेल तर विसर्गसंधी तयार होते.

Q.1

कोणते अव्यय वाक्याचा भाग नसतात परंतु त्यामुळे भाषेची शोभा वाढते ?

1. क्रियाविशेषण अव्यय
2. केवलप्रयोगी अव्यय
3. शब्दयोगी अव्यय
4. उभयान्वयी अव्यय

Answer:

B

Sol:

केवलप्रयोगी अव्यये वाक्याचा भाग नसतात परंतु त्यामुळे भाषेची शोभा वाढते.

Q.2

'आईने बाळाला थोपटले!' या वाक्यातील प्रयोग ओळखा.

1. सकर्मक कर्तरी
2. अकर्मक कर्तरी
3. सकर्मक भावे
4. अकर्मक भावे

Answer:

C

Sol:

'आईने बाळाला थोपटले!' या वाक्यातील प्रयोग सकर्मक भावे हा आहे.

Q.3

'आई रोज बातम्या ऐकते!' वाक्याचा प्रकर ओळखा.

1. केवल वाक्य
2. मिश्र वाक्य
3. संयुक्त वाक्य
4. प्रश्नार्थक वाक्य

Answer:

A

Sol:

'आई रोज बातम्या ऐकते!' हे केवल वाक्य आहे.

Q.4

वाक्यरूपांतर म्हणजे _____ एका वाक्याचे दुसऱ्या वाक्यात रूपांतर.

1. आशय बदलून
2. आशय न बदलता
3. स्वरूप बदलून
4. शब्द जोडून

Answer:

B

Sol:

वाक्यरूपांतर म्हणजे आशय न बदलता एका वाक्याचे दुसऱ्या वाक्यात रूपांतर.

Q.5

'निघृण' या शब्दाचा समास ओळखा.

1. समानाधिकरण
2. व्याधिकरण
3. सहबहुव्रीही
4. प्रादिबहुव्रीही

Answer:

D

Sol:

'निघृण' या शब्दाचा समास प्रादिबहुव्रीही हा आहे. निघृण = निघून गेली आहे घृणा ज्यातून तो. प्रादिबहुव्रीही समासाचे पहिले पद प्र,परा, अप, सु, दूर, वि अशा उपसर्गांनी युक्त असते.

Q.6

कवितेच्या चरणात एकाच अक्षराची पुनरावृत्ती होऊन, त्यातील नादामुळे सौंदर्य प्राप्त होते तो अलंकार कोणता?

1. अपन्हुती
2. अनन्वय
3. अनुप्रास
4. अतिशयोक्ती

Answer:

C

Sol:

कवितेच्या चरणात एकाच अक्षराची पुनरावृत्ती होऊन, त्यातील नादामुळे सौंदर्य प्राप्त होते तो अनुप्रास अलंकार होय.

Q.7

खालील शब्दापैकी पोर्तुगीज भाषेतून आलेला शब्द कोणता?

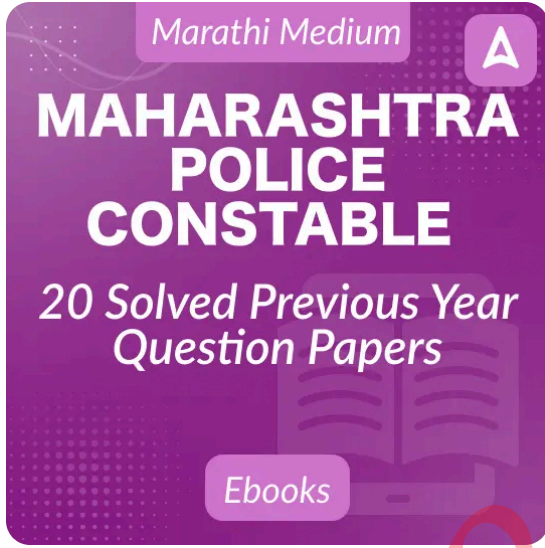
1. पगार
2. पेशवा
3. शेतकरी
4. अडकित्ता

Answer:

A

Sol:

पगार हा पोर्तुगीज भाषेतून आलेला शब्द आहे. पेशवा-फारसी, शेतकरी-देशी, अडकित्ता-कानडी भाषेतील शब्द आहे.

Q.8

'आणखी एक प्रसंग सांगण्यासारखा आहे!' या वाक्यातील उद्देश्य कोणते?

1. आणखी एक
2. प्रसंग
3. सांगण्यासारखा
4. आहे

Answer:

B

Sol:

'आणखी एक प्रसंग सांगण्यासारखा आहे!' या वाक्यातील उद्देश्य प्रसंग हा आहे.

Q.9

मराठीतील उपसर्ग व प्रत्यय किती प्रकारचे आहेत?

1. दोन
2. तीन
3. चार
4. पाच

Answer:

B

Sol:

मराठीतील उपसर्ग व प्रत्यय तीन प्रकारचे आहेत

1. संस्कृत, 2. मराठी, 3. फारशी - अरबी

Q.10

योग्य पर्याय निवडा.

अ) शब्दांच्या अंगी वेगवेगळ्या अर्थछटा असतात.

आ) अर्थ व्यक्त करण्याच्या शक्तीला शब्दशक्ती असे म्हणतात.

1. अ व ब दोन्ही बरोबर
2. अ चूक, ब बरोबर
3. अ बरोबर, ब चूक
4. अ व ब दोन्ही चूक

Answer:

A

Sol:

अ) शब्दांच्या अंगी वेगवेगळ्या अर्थछटा असतात.

आ) अर्थ व्यक्त करण्याच्या शक्तीला शब्दशक्ती असे म्हणतात.

अ व ब दोन्ही बरोबर

Q.1

'देवघरा समोर रांगोळी काढ!' या वाक्यातील शब्दयोगी अव्यय असणारा शब्द ओळखा.

1. देवघरा
2. समोर
3. रांगोळी
4. काढ

Answer:

B

Sol:

'समोर' हा शब्दयोगी अव्यय असणारा शब्द आहे. समोर हा स्थलवाचक शब्दयोगी अव्यय आहे.

Q.2

'रुकार' या शब्दाच्या विरुद्धार्थी शब्द पर्यायातून सांगा.

1. होकार
2. टंचाई
3. नकार
4. नापसंत

Answer:

C

Sol:

'रुकार' या शब्दाच्या विरुद्धार्थी शब्द नकार हा आहे. रुकार म्हणजे होकार.

Q.3

'उदरनिर्वाह' या शब्दाचा समानार्थी शब्द कोणता?

1. चरितार्थ
2. प्रघात
3. कसबी
4. अहर्निश

Answer:

A

Sol:

'उदरनिर्वाह' या शब्दाचा समानार्थी शब्द चरितार्थ हा आहे.

Q.4

खालील आलंकारिक शब्दासाठी दिलेल्या पर्यायातून योग्य शब्द निवडा : - उबंराचे फूल

1. उदार मनुष्य
2. शत्रुत्व
3. अतिशय दुर्मिळ योग
4. दुर्मिळ वस्तू

Answer:

D

Sol:

उबंराचे फूल म्हणजे अतिशय दुर्मिळ योग.

Q.5

'मी वनवासी' हे आत्मचारित्र कोणाचे ?

1. विष्णू सखाराम खांडेकर
2. यशवंत बळवंत चव्हाण
3. प्रा. व. बा. बोधे
4. सिंधुताई श्रीहरी सपकाळ

Answer:

D

Sol:

'मी वनवासी' हे आत्मचारित्र सिंधुताई श्रीहरी सपकाळ यांचे आहे.

Q.6

हृदयद्रावक अशा गोष्टींच्या वर्णनातून कोणत्या रसाची निर्मिती होते ?

1. करुणरस
2. हास्यरस
3. रौद्ररस
4. वीररस

Answer:

A

Sol:

हृदयद्रावक अशा गोष्टींच्या वर्णनातून करुणरस याची निर्मिती होते.

Q.7

स्वरांचे प्रकार किती?

1. एक
2. दोन
3. तीन
4. चार

Answer:

C

Sol:

स्वरांचे तीन प्रकार आहेत.

1. ऋस्व स्वर 2. दीर्घ स्वर 3. संयुक्त स्वर

Q.8

वाक् + निश्चय = वाङ्निश्चय हा संधीप्रकार कोणता?

1. स्वरसंधी
2. व्यंजन संधी
3. विसर्ग संधी
4. अनुनासिक संधी

Answer:

D

Sol:

वाक् + निश्चय = वाङ्निश्चय हा संधीप्रकार अनुनासिक संधी हा आहे. यामध्ये संधी झालेले दोन्हीही वर्ण अनुनासिके असतात. जसे वाक् + निश्चय = क् + न् = इ + न् = इन्, क् चा इ

Q.9

खाली दिलेल्या शब्दातून भाववाचक नाम ओळखा.

1. गणेश
2. बंधुता
3. जुडी
4. मुलगी

Answer:

B

Sol:

बंधुता हे भाववाचक नाम आहे.

Q.10

खाली दिलेल्या पर्यायातून अनेकवचनी शब्द ओळखा.

1. तळी
2. मोळी
3. थाळी
4. शेळी

Answer:

A

Sol:

तळी हा अनेकवचनी शब्द आहे.

Q.1

यश ही मानसिक स्थिती आहे. असे कोण म्हणतो?

खालील उतारा वाचून त्यावरील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

यशस्वी व्हायचं असेल, तर विचारांच्या सकारात्मकतेची प्रचंड गरज असते, असे विख्यात मानसशास्त्रज्ञ कार्ल जुंग यांनी म्हटले आहे. सकारात्मक व नकारात्मक हे दोन्ही विचार संसर्गजन्य आहेत. या विचारांचा आपल्यावर व आपल्या सहवासात येणाऱ्यांवर परिणाम होतो. सकारात्मक माणसाभोवती विशिष्ट वलय निर्माण होत असल्यामुळे ते इतरांना आकर्षित करतात. असा माणूस आनंदी, प्रसन्न असतो. आपण स्वतःशी काय बोलतो यावर आपले भवितव्य अवलंबून असते, त्यालाच 'सेल्फ टॉक' म्हणतात. नकारात्मक विचार करणाऱ्याच्या आयुष्यात नेहमी दुःख व नैराश्यच येते, म्हणून नेहमी स्वतःबद्दल सकारात्मक बोला. सकारात्मक विचार करणारा माणूस बंद घड्याळाकडेही दिवसातून दोन वेळा अचूक वेळ दाखवणारे घड्याळ' या दृष्टिकोनातून पाहतो. सकारात्मक विचार करणाऱ्याला अपयश ही यशाकडे नेणारी पायरी वाटते, तर नकारात्मक विचार करणाऱ्याला तेच अपयश मार्गातील अडथळा वाटतो. डॉ. जॉईस ब्रदर्स म्हणतात, की यश ही मानसिक स्थिती आहे. तुम्हाला यश हवं असेल, तर तुम्ही यशस्वी झाला आहात असा विचार करा. सकारात्मक विचारसरणी ही उज्वल भवितव्याचा दाखला असतो. आनंदी माणूस हा त्याच्या भोवतालच्या परिस्थितीमुळे आनंदी नसतो, तर स्वतःची विशिष्ट मनोवृत्ती, विचारांमुळे आनंदी असतो.

1. कार्ल जुंग
2. जॉईस ब्रदर्स
3. लेखक
4. वरीलपैकी कोणी नाही

Answer:

B

Sol:

डॉ. जॉईस ब्रदर्स म्हणतात, की यश ही मानसिक स्थिती आहे

Q.2

सकारात्मक विचार करणाऱ्याला अपयश कसे वाटते ?

खालील उतारा वाचून त्यावरील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

यशस्वी व्हायचं असेल, तर विचारांच्या सकारात्मकतेची प्रचंड गरज असते, असे विख्यात मानसशास्त्रज्ञ कार्ल जुंग यांनी म्हटले आहे. सकारात्मक व नकारात्मक हे दोन्ही विचार संसर्गजन्य आहेत. या विचारांचा आपल्यावर व आपल्या सहवासात येणाऱ्यांवर परिणाम होतो. सकारात्मक माणसाभोवती विशिष्ट वलय निर्माण होत असल्यामुळे ते इतरांना आकर्षित करतात. असा माणूस आनंदी, प्रसन्न असतो. आपण स्वतःशी काय बोलतो यावर आपले भवितव्य अवलंबून असते, त्यालाच 'सेल्फ टॉक' म्हणतात. नकारात्मक विचार करणाऱ्याच्या आयुष्यात नेहमी दुःख व नैराश्यच येते, म्हणून नेहमी स्वतःबद्दल सकारात्मक बोला. सकारात्मक विचार करणारा माणूस बंद घड्याळाकडेही दिवसातून दोन वेळा अचूक वेळ दाखवणारे घड्याळ' या दृष्टिकोनातून पाहतो. सकारात्मक विचार करणाऱ्याला अपयश ही यशाकडे नेणारी पायरी वाटते, तर नकारात्मक विचार करणाऱ्याला तेच अपयश मार्गातील अडथळा वाटतो. डॉ. जॉईस ब्रदर्स म्हणतात, की यश ही मानसिक स्थिती आहे. तुम्हाला यश हवं असेल, तर तुम्ही यशस्वी झाला आहात असा विचार करा. सकारात्मक विचारसरणी ही उज्वल भवितव्याचा दाखला असतो. आनंदी माणूस हा त्याच्या भोवतालच्या परिस्थितीमुळे आनंदी नसतो, तर स्वतःची विशिष्ट मनोवृत्ती, विचारांमुळे आनंदी असतो.

Monthly Quiz Compilation | Download Free PDF

1. अपयश मार्गातील अडथळा वाटतो
2. अपयश ही यशाकडे नेणारी पायरी वाटते
3. अपयश हे संसर्गजन्य आहे असे वाटते
4. वरीलपैकी काहीही नाही

Answer:

B

Sol:

• सकारात्मक विचार करणाऱ्याला अपयश ही यशाकडे नेणारी पायरी वाटते.

Q.3

आनंदी माणूस हा कशामुळे आनंदी असतो ?

खालील उतारा वाचून त्यावरील प्रश्नांची उत्तरे द्या.

यशस्वी व्हायचं असेल, तर विचारांच्या सकारात्मकतेची प्रचंड गरज असते, असे विख्यात मानसशास्त्रज्ञ कार्ल जुंग यांनी म्हटले आहे. सकारात्मक व नकारात्मक हे दोन्ही विचार संसर्गजन्य आहेत. या विचारांचा आपल्यावर व आपल्या सहवासात येणाऱ्यांवर परिणाम होतो. सकारात्मक माणसाभोवती विशिष्ट वलय निर्माण होत असल्यामुळे ते इतरांना आकर्षित करतात. असा माणूस आनंदी, प्रसन्न असतो. आपण स्वतःशी काय बोलतो यावर आपले भवितव्य अवलंबून असते, त्यालाच 'सेल्फ टॉक' म्हणतात. नकारात्मक विचार करणाऱ्याच्या आयुष्यात नेहमी दुःख व नैराश्यच येते, म्हणून नेहमी स्वतःबद्दल सकारात्मक बोला. सकारात्मक विचार करणारा माणूस बंद घड्याळाकडेही दिवसातून दोन वेळा अचूक वेळ दाखवणारे घड्याळ' या दृष्टिकोनातून पाहतो. सकारात्मक विचार करणाऱ्याला अपयश ही यशाकडे नेणारी पायरी वाटते, तर नकारात्मक विचार करणाऱ्याला तेच अपयश मार्गातील अडथळा वाटतो. डॉ. जॉर्डिस ब्रदर्स म्हणतात, की यश ही मानसिक स्थिती आहे. तुम्हाला यश हवं असेल, तर तुम्ही यशस्वी झाला आहात असा विचार करा. सकारात्मक विचारसरणी ही उज्वल भवितव्याचा दाखला असतो. आनंदी माणूस हा त्याच्या भोवतालच्या परिस्थितीमुळे आनंदी नसतो, तर स्वतःची विशिष्ट मनोवृत्ती, विचारांमुळे आनंदी असतो.

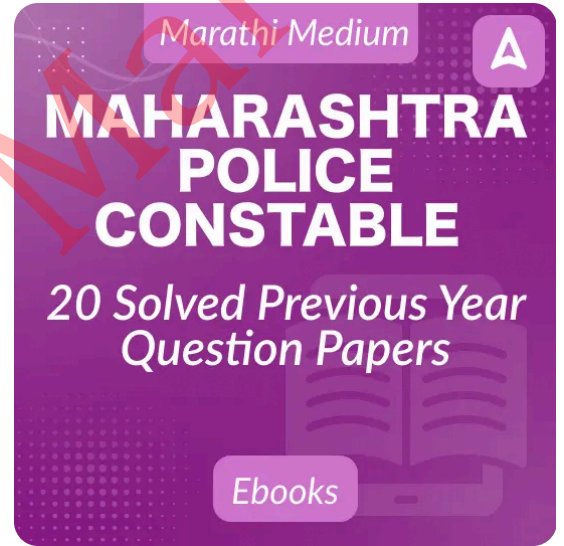
1. आनंदी माणूस हा त्याच्या भोवतालच्या परिस्थितीमुळे आनंदी असतो.
2. सकारात्मक विचार करण्यामुळे आनंदी असतो
3. स्वतःची विशिष्ट मनोवृत्ती, विचारांमुळे आनंदी असतो
4. वरीलपैकी काहीही नाही

Answer:

C

Sol:

स्वतःची विशिष्ट मनोवृत्ती, विचारांमुळे आनंदी असतो

Q.4

वावा, खुपच सुंदर शहर आहे हे, या वाक्यातील केवलप्रयोगी अव्ययाचा प्रकार कोणता आहे ?

1. शोकदर्शक
2. आश्चर्यदर्शक
3. संमतीदर्शक
4. हर्षदर्शक

Answer:

D

Sol:

- ज्या केवलप्रयोगी अव्ययाद्वारे उत्साह दर्शविला जातो.
- त्यास हर्षदर्शक केवलप्रयोगी अव्यय म्हणतात.

Q.5

पिलाने घट्याबाहेर मान काढली व किलबिलाट केला.

“व” या उभयान्वयी अव्ययाचा प्रकार ओळखा.

1. समुच्चयबोधक
2. परिणामबोधक
3. कारणबोधक
4. उद्देशबोधक

Answer:

A

Sol:

- समुच्चयबोधक उभयान्वयी अव्यय.
- ‘व’ या उभयान्वयी अव्ययाने पहिल्या विधानात आणखी भर टाकण्याचा प्रयत्न केला आहे.
- उदा. व, अन् आणि आणखी न, नि.

Q.6

पत्रकार शब्दाचे स्त्रीलिंग ओळखा.

1. पत्रकरीण
2. पत्रकारी
3. पत्रकारिणी
4. पत्रकर्ती

Answer:

D

Sol:

- पत्रकार - पत्रकर्ती
- सुतार - सुतारिण
- पाटील - पाटलीण
- कुंभार - कुंभारिण

Q.7

कोण, काय, आपण, स्वतः यांची रूपे

1. लिंगानुसार बदलणारी असतात.
2. वचन भेदानुसार बदलतात.
3. दोन्ही वचनात सारखी राहतात.
4. क्रियापदानुसार बदलतात.

Answer:

C

Sol:

- तो, हा, जो, - लिंगानुसार बदलणारी सर्वनामे
- मी, तू, तो, हा, जो - वचनानुसार बदलणारी सर्वनामे

Q.8

‘त्याच्या वागण्याचा मला राग आला’ - ‘वागण्याचा’ या शब्दाचा विभक्तीचा कारकार्थ ओळखा.

1. कर्ता
2. अपादान
3. अधिकरण
4. करण

Answer:

D

Sol:

- इतर कारकार्थ - प्रथमा - कर्ता
- द्वितीया - कर्म
- तृतीया - करण
- चतुर्थी - संप्रदान

Q.9

पुढील वाक्यातील काळ सांगा.

सूर्य डोंगराआड जात असतो.

1. वर्तमानकाळ
2. पूर्ण वर्तमानकाळ
3. अपूर्ण वर्तमानकाळ
4. रिती वर्तमानकाळ

Answer:

D

Sol:

- रिती वर्तमानकाळातून एखादी सतत घडणारी क्रिया दर्शवली जाते.
- असते, असतो, असतात या शब्दाबरोबरच नेहमी, सतत हे शब्द सुद्धा रिती वर्तमानकाळात दर्शवतात.

Q.10

'प्रतिज्ञा आपण रोजच म्हणतो' या वाक्याचा प्रयोग ओळखा.

1. सकर्मक कर्तरी
2. अकर्मक कर्तरी
3. कर्मणी
4. अकर्मक भावे

Answer:

A

Sol:

- सकर्मक कर्तरी प्रयोगामध्ये क्रियापदाचे रूप कर्त्याच्या लिंग, वचनानुसार बदलते.
- सकर्मक कर्तरी प्रयोगात कर्माची उपस्थिती असते.

Q.1

अशुद्ध शब्द ओळखा.

1. फुगडी
2. नीष्कारण
3. दीपक
4. प्रावीण्य

Answer:

B

Sol:

नीष्कारण हा अशुद्ध शब्द आहे. निष्कारण हा शुद्ध शब्द आहे.

Q.2

समूहदर्शक शब्द लिहा.

वाद्यांचा - _____

1. संघ
2. संच
3. वृंद
4. कुज

Answer:

C

Sol:

वाद्यांचा - वृंद

Q.3

ध्वनिदर्शक शब्द लिहा.

घुबडाचा - _____

1. घुमणे
2. रेकणे
3. भुभुःकार
4. घुत्कार

Answer:

D

Sol:

घुबडाचा - घुत्कार

Q.4

विरुद्धार्थी शब्द लिहा.

कर्णमधुर x _____

1. गोड
2. कर्णकटू
3. कर्णोपकर्णी
4. हलक्या कानाचा

Answer:

B

Sol:

कर्णमधुर x कर्णकटू

Q.5

'मराठी भाषा गौरव दिन' केव्हा साजरा करण्यात येतो ?

1. 27 फेब्रुवारी
2. 7 एप्रिल
3. 1 मे
4. 30 जून

Answer:

A

Sol:

जेष्ठ कवी वि.वा.शिरवाडकर अर्थात कुसुमाग्रज यांचा जन्मदिवस 27 फेब्रुवारी हा 'मराठी भाषा गौरव दिन' म्हणून साजरा करण्यात येतो.

Q.6

'भाषा +अंतर्गत' दिलेल्या संधिविग्रहाची योग्य संधी शोधा.

1. भाषाअंतर्गत
2. भाषांतर्गत
3. भाषेतर्गत
4. भाष्यतर्गत

Answer:

B

Sol:

'भाषा +अंतर्गत' = भाषांतर्गत

Q.7

वात्सल्य हा शब्द कोणत्या प्रकारात येतो?

1. भाववाचक नाम
2. सामान्यनाम
3. विशेषनाम
4. पदार्थवाचक नाम

Answer:

A

Sol:

वात्सल्य हा शब्द भाववाचक नाम या प्रकारात येतो.

Q.8

नामाच्या ठिकाणी असलेला संख्या सुचविण्याचा गुणधर्म म्हणजे _____

1. समूहवाचक नाम
2. संख्याविशेषण
3. वचन
4. यापैकी नाही

Answer:

C

Sol:

नामाच्या ठिकाणी असलेला संख्या सुचविण्याचा गुणधर्म म्हणजे वचन होय.

Q.9

'चांदण्या' या शब्दाचे मूळ रूप लक्षात घेतल्यास त्याचे लिंग कोणते?

1. स्त्रीलिंग
2. पुल्लिंग
3. नपुंसकलिंग
4. यापैकी नाही

Answer:

A

Sol:

'चांदण्या' या शब्दाचे मूळ रूप 'चांदणी' हे होते. म्हणून तो स्त्रीलिंगी शब्द आहे.

Q.1

अयोग्य संधी शोधा.

1. रूप + अंतर = रूपांतर
2. शिशिर + आगमन = शिशिरागमन
3. गुरु + उपदेश = गुरोपदेश
4. सह + उदर = सहोदर

Answer:

C

Sol:

गुरु + उपदेश = गुरोपदेश ही अयोग्य संधी आहे.

Q.2

'फसवेगिरी' हा शब्द भाववाचक नामाच्या कोणत्या प्रकारात येतो?

1. स्थितीदर्शक
2. गुणदर्शक
3. कृतिदर्शक
4. यापैकी नाही

Answer:**B****Sol:**

'फसवेगिरी' हा शब्द भाववाचक नामाच्या गुणदर्शक प्रकारात येतो.

Q.3

'पै' या शब्दाचे अनेकवचन ओळखा.

1. पैया
2. पेय
3. पेया
4. पया

Answer:**D****Sol:**

'पै' या शब्दाचे अनेकवचन पया असे होते.

Q.4

खालीलपैकी कोणत्या नामाचे अनेकवचन होत नाही.

1. सोने
2. पेढा
3. लिंबू
4. घड्याळ

Answer:**A****Sol:**

सोने या नामाचे अनेकवचन होत नाही. पदार्थवाचक नामाचे अनेकवचन होत नाही.

Q.5

इंग्रजीशब्दांचे लिंग कशावरून ठरवतात?

1. शब्दाचा अर्थावरून
2. इंग्रजी भाषेनुसार
3. मराठी नावावरून
4. यापैकी नाही

Answer:**C****Sol:**

इंग्रजीशब्दांचे लिंग प्रामुख्याने त्यांच्या मराठी नावावरून ठरवतात. जसे बूट(जोडा)- पुल्लिंग बुक(पुस्तक)-नपुंसकलिंग, रिव्हर(नदी)- स्त्रीलिंग

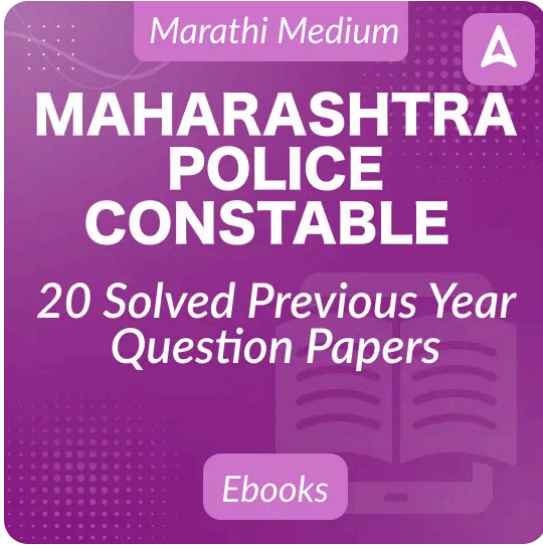
Q.6

स, ला, ते, - स, ला, ना, ते हे कोणत्या दोन विभक्तींचे प्रत्यय आहेत?

1. प्रथमा - द्वितीय
2. द्वितीया - चतुर्थी
3. पंचमी - षष्ठी
4. षष्ठी - सप्तमी

Answer:**B****Sol:**

स, ला, ते, - स, ला, ना, ते हे द्वितीया - चतुर्थी दोन विभक्तींचे प्रत्यय आहेत.

Q.7

खालीलपैकी कोणत्या शब्दाचे सामान्यरूप होत नाही?

1. ससा
2. वधू
3. भूत
4. पान

Answer:

B

Sol:

वधू या शब्दाचे सामान्यरूप होत नाही. 'ऊ' कारान्त स्त्रीलिंगी नामाचे सामान्यरूप होत नाही.

Q.8

मराठी भाषेत किती सर्वनामे लिंगानुसार बदलतात?

1. तीन
2. पाच
3. सात
4. नऊ

Answer:

A

Sol:

मराठी भाषेत तीन सर्वनामे लिंगानुसार बदलतात
1. तो, ती, ते 2. जो, जी, जे 3. हा, ही, हे

Q.9

अ) विशेषणाला स्वतंत्र असे स्थान नाही.

आ) विशेषणाला विभक्ती प्रत्यय लागत नाही.

1. अ बरोबर, ब चूक
2. ब बरोबर, अ चूक
3. दोन्ही चूक
4. दोन्ही बरोबर

Answer:

D

Sol:

अ) विशेषणाला स्वतंत्र असे स्थान नाही.

आ) विशेषणाला विभक्ती प्रत्यय लागत नाही.
दोन्ही विधाने बरोबर आहेत.

Q.10

क्रियापदाचा भावच कर्ता दर्शवितो अशा क्रियापदास काय म्हणतात?

1. शक्य क्रियापद
2. स्थितीदर्शक क्रियापद
3. भावकर्तृक क्रियापद
4. साधित क्रियापद

Answer:

C

Sol:

क्रियापदाचा भावच कर्ता दर्शवितो अशा क्रियापदास भावकर्तृक क्रियापद असे म्हणतात.

Q.1

'भोळा'या शब्दाचे भाववाचक नाम कोणते?

1. भोळसर
2. भोळेपणा
3. भोळसट
4. भोळी

Answer:**B****Sol:**

'भोळा'या शब्दाचे भाववाचक नाम भोळेपणा हे आहे.

Q.2

'मनश्चक्षु' या शब्दाचा संधीविग्रह करा.

1. मन + चक्षु
2. मनस + चक्षु
3. मनः + चक्षु
4. मनश् + चक्षु

Answer:**C****Sol:**

'मनश्चक्षु' = मनः + चक्षु

Q.3

खालीलपैकी कोणत्या नामाचे 'या'कारान्त रूप होत नाही?

1. पक्षी
2. पोळी
3. वही
4. काठी

Answer:**A****Sol:**

पक्षी या नामाचे 'या'कारान्त होत नाही. पक्षी हा शब्द अनेकवचनातही पक्षी असाच राहतो. पोळी - पोळ्या, वही - व्ह्या, काठी - काठ्या.

Q.4

नामाच्या लिंगानुसार जोड्या लावा

A) वाघ्या	1) जननी
B) विधुर	2) मुरळी
C) साधू	3) विधवा
D) जनक	4) साध्वी

1. A-1,B-2,C-1,D-4
2. A-4,B-1,C-2,D-3
3. A-2,B-3,C-4,D-1
4. A-3,B-4,C-3,D-2

Answer:**C****Sol:**

वाघ्या - मुरळी, विधुर - विधवा, साधु - साध्वी
जनक - जननी.

Q.5

करण म्हणजे - - - - -

1. क्रियेचे साधन किंवा वाहन
2. क्रियेचा आरंभ
3. क्रियेचे स्थान
4. वरील सर्व

Answer:**A****Sol:**

करण म्हणजे क्रियेचे साधन किंवा वाहन.

Q.6

'राम एकवचनी राजा होता!' विशेषणाचा प्रकार ओळखा.

1. नामसाधित विशेषण
2. गुणविशेषण
3. सार्वनामिक विशेषण
4. समासघटित विशेषण

Answer:**D****Sol:**

'राम एकवचनी राजा होता!' हे वाक्य समासघटित विशेषणाचे आहे. यामध्ये सामासिक शब्दांचा सुद्धा विशेषणाप्रमाणे वापर केला जातो.

Q.7

'आजीने नातवाला गोष्ट सांगितली' या वाक्यातील क्रियापदाचा प्रकार ओळखा.

1. अकर्मक क्रियापद
2. सकर्मक क्रियापद
3. सहाय्यक क्रियापद
4. प्रयोजक क्रियापद

Answer:**B****Sol:**

'आजीने नातवाला गोष्ट सांगितली' हे वाक्य सकर्मक क्रियापदाचे आहे. यामध्ये कर्त्याला 'ने' प्रत्यय लागते व ते वाक्य भूतकाळी असते.

Q.8

'दिवसभर पावसाची रिपरिप चालू आहे.'

वाक्याचा काळ ओळखा.

1. वर्तमानकाळ
2. भूतकाळ
3. भविष्यकाळ
4. अपूर्ण वर्तमानकाळ

Answer:**D****Sol:**

'दिवसभर पावसाची रिपरिप चालू आहे.' हे वाक्य अपूर्ण वर्तमानकाळातील आहे.

Q.9

खालील पर्यायातील क्रियाविशेषण शब्द असलेले योग्य उत्तर कोणते?

1. तांदूळ - बिंदूळ
2. वाईट - साईट
3. उद्या - बिद्या
4. गेला - बिला

Answer:

C

Sol:

उद्या - बिद्या हे क्रियाविशेषण शब्द असलेले योग्य उत्तर आहे.

Q.10

खालील वाक्याचा प्रयोग सांगा.

'थोरांकडून सत्य बोलले जाते.'

1. प्रधानकर्तृक कर्मणी
2. कर्तरी प्रयोग
3. भावे प्रयोग
4. नवीन कर्मणी प्रयोग

Answer:

D

Sol:

'थोरांकडून सत्य बोलले जाते.' हे नवीन कर्मणी प्रयोगाचे वाक्य आहे. यामध्ये कर्त्याला 'कडून' प्रत्यय लागतो.

Q.1

अत्यल्प हा शब्द कोणत्या संधीचे उदाहरण आहे ?

1. अती + अल्प
2. अति + अल्प

3. अती + यल्प
4. अति + यल्प

Answer:

A

Sol:

अति + अल्प = अत्यल्प

'इ, उ, ऋ' (ह्रस्व / दीर्घ) यांच्या पुढे विजातीय स्वर आल्यास 'इ/ई' बदल 'य', 'उ/ऊ' बदल 'व' तर 'ऋ' बदल 'र' वर्ण येतात आणि त्यात पुढील स्वर मिसळून संधी होते. अशा प्रकारे य, व, र, असे बदल होतात, त्याला यणादेश असे म्हणतात

Q.2

क्रियापदातील ई-आख्यात, ऊ- आख्यात आणि ई-लाख्यात यांचे मूळ संस्कृतातील आख्यात प्रत्ययांपासूनच आले असल्याने त्यात हा गुणधर्म आढळतो.

1. फक्त पुल्लिंगात बदल व इतर लिंगे समान
2. तिन्ही लिंगी समान
3. फक्त स्त्रीलिंगात बदल व इतर लिंगे समान
4. तिन्ही लिंगात बदल संभवतो

Answer:

B

Sol:

तो / ती / ते - जाई / जाईल

Q.3

'तो पुण्याहून मुंबईला आला'

अधोरेखित वाक्याची विभक्ती सांगा.

1. पंचमी
2. द्वितीय
3. षष्ठी

4. सप्तमी

Answer:

A

Sol:

पंचमी -ऊन, हून (एकवचन) ऊन, हून (अनेकवचन)

Q.4

किती सर्वनामे लिंगानुसार बदलतात ?

1. तीन
2. पाच
3. सात
4. चार

Answer:

A

Sol:

तो, ती, ते
हा, ही, हे
जो, जी, जे

Q.5

'कोल्हापुरी चिवडा', 'नागपुरी संत्री', 'पंढरीचा महिमा' ही विशेषणे आहेत.

1. धातूसाधित
2. अव्ययसाधित
3. नामसाधित
4. सार्वनामिक

Answer:

C

Sol:

एखाद्या नामाबद्दल अधिक माहिती सांगण्यासाठी जेव्हा दुसऱ्या एखाद्या नामाचाच वापर केला जातो. तेव्हा त्यास 'नामसाधित विशेषण' म्हणतात.

Q.6

मूळ धातूच्या क्रियेचा कर्ता, ती क्रिया स्वतः करित नसून दुसऱ्याकडून करवून घेतो अशा अर्थाच्या क्रियापदाला म्हणतात.

1. शक्य क्रियापदे
2. प्रयोजक क्रियापदे
3. अनियमित क्रियापदे
4. भावकर्तृक क्रियापदे

Answer:

B

Sol:

मूळ धातूच्या क्रियेचा कर्ता, ती क्रिया स्वतः करित नसून दुसऱ्याकडून करवून घेतो अशा अर्थाच्या क्रियापदाला प्रयोजक क्रियापदे म्हणतात.

Q.7

पुढील वाक्याचा काळ ओळखा.

'महाराज तलवार उपसतात व शत्रू हल्ला करतात'

1. साधा वर्तमान काळ
2. अपूर्ण वर्तमानकाळ
3. साधा भूतकाळ
4. पूर्ण भूतकाळ

Answer:

A

Sol:

Monthly Quiz Compilation | Download Free PDF

भूतकाळातील घटना नाटकी स्वरूपात साध्या वर्तमानकाळात दर्शवतात, याला ऐतिहासिक वर्तमान असे म्हणतात.

Q.8

'पूर्वी' आई नऊवारी लुगडे नेसे. अधोरेखित शब्दातील क्रियाविशेषणाचा प्रकार ओळखा .

1. स्थितिदर्शक क्रियाविशेषण
2. परिमाणवाचक क्रियाविशेषण
3. कालवाचक क्रियाविशेषण
4. स्थलवाचक क्रियाविशेषण

Answer:

C

Sol:

कालवाचक क्रियाविशेषण

Q.9

दगडापरीस वीट मऊ अधोरेखित शब्दातील शब्दयोगी अव्ययाचा प्रकार ओळखा.

1. विरोधवाचक
2. साहचर्यवाचक
3. तुलनावाचक
4. संबंधवाचक

Answer:

C

Sol:

तुलनावाचक : पेक्षा, तर, तम, मध्ये, परीस इ

Q.10

सूर्य बराच वर आला आहे, पण तो ढगांनी व्यापला आहे. या वाक्याचा प्रकार ओळखा.

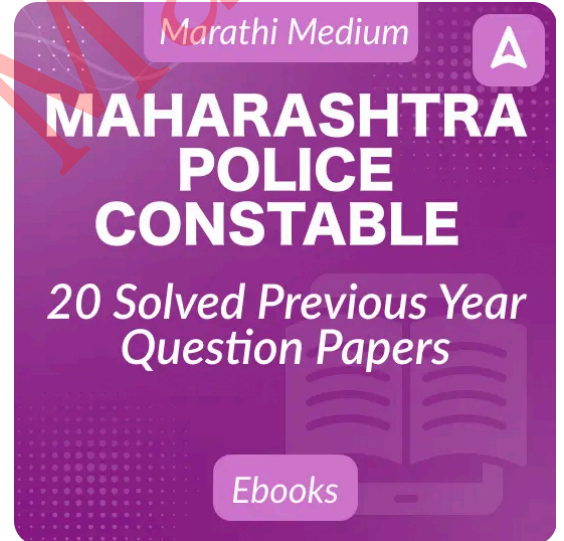
1. मिश्र वाक्य
2. केवल वाक्य
3. संयुक्त वाक्य
4. स्वार्थी वाक्य

Answer:

C

Sol:

संयुक्त वाक्य

Q.1

कोणत्या समासात दोन घटकांचा उल्लेख होते पण फक्त दुसराच घटक डोळ्यासमोर येतो?

1. तत्पुरुष

2. वृद्ध
3. अव्ययीभाव
4. बहुव्रीही

Answer:

A

Sol:

सत्पुरुष समासात दोन घटकांचा उल्लेख होते पण फक्त दुसराच घटक डोळ्यासमोर येतो. या समासात द्वितीय पद प्रधान असते.

Q.2

चिं.त्र्यं. खानोलकर कोणत्या टोपण नांवाने काव्यलेखन करतात?

1. अनिल
2. दिवाकर
3. बी
4. आरती प्रभू

Answer:

D

Sol:

चिं.त्र्यं. खानोलकर आरती प्रभू या टोपण नांवाने काव्यलेखन करतात.

Q.3

किती कौशल्यांवर भाषा शिक्षण अवलंबून असते ?

1. दोन
2. तीन
3. चार
4. पाच

Answer:

D

Sol:

पाच कौशल्यांवर भाषा शिक्षण अवलंबून असते. एकणे, बोलणे, वाचणे, लिहिणे, आकलन हे ते पाच भाषा कौशल्य आहेत.

Q.4

'वृक्ष + आरोपण' संधी ओळखा

1. वृक्षरोपण
2. वृक्षारोपण
3. वृक्षआरोपण
4. वृक्षोरोपण

Answer:

B

Sol:

'वृक्ष + आरोपण' = वृक्षारोपण

Q.5

'उदार' या शब्दाचे भाववाचक नाम करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते प्रत्यय वापरल्या जातील?

1. ई, त्व
2. ई, पणा
3. य, ता
4. य, ई

Answer:

C

Sol:

'उदार' या शब्दाचे भाववाचक नाम करण्यासाठी खालीलपैकी य, ता प्रत्यय वापरल्या जातील. जसे - उदार - औदार्य, उदार - उदारता.

Q.6

अनेकवचनाच्या प्रकाराबाबत खालीलपैकी चुकीची जोडी शोधा.

1. माळी - माळी
2. गुरु - गुरु
3. हत्ती - हत्ती
4. बोका - बोका

Answer:**D****Sol:**

बोका - बोका ही अनेकवचनाच्या प्रकाराबाबत चुकीची जोडी आहे. बोका - बोके ही अनेकवचनाची बरोबर जोडी आहे. माळी-माळी, गुरु - गुरु, हत्ती - हत्ती या बरोबर जोड्या आहेत. कारण 'आ'कारानान्तशिवाय इतर पुल्लिंगी नामाची रूपे दोन्ही वचनात सारखीच असतात.

Q.7

खालील विधानातून योग्य विधान निवडा.

अ) लिंग याचा अर्थ खूण किंवा चिन्ह.

आ) लिंग नामाच्या रूपावरून ओळखले जाते.

1. अ बरोबर, ब चूक
2. अ चूक, ब बरोबर
3. अ व ब दोन्ही बरोबर
4. अ व ब दोन्ही चूक

Answer:**C****Sol:**

अ) लिंग याचा अर्थ खूण किंवा चिन्ह.
आ) लिंग नामाच्या रूपावरून ओळखले जाते.
अ व ब दोन्ही विधान बरोबर आहे.

Q.9

खालीलपैकी कोणत्या शब्दाचे सामान्यरूप होत नाही?

1. वाघ
2. गुरु
3. वारा
4. यमुना

Answer:**B****Sol:**

गुरु या शब्दाचे सामान्यरूप होत नाही.

Q.10

जवळची किंवा दुरची वस्तु दाखविण्या साठी कोणत्या सर्वनामांचा वापर करतात ?

1. दर्शक
2. संबंधी
3. आत्मवाचक
4. पुरुषवाचक

Answer:**A****Sol:**

जवळची किंवा दुरची वस्तु दाखविण्या साठी दर्शक सर्वनामांचा वापर करतात.

Q.1

पिकत घातलेल्या आंब्यांची _____

1. राई
2. अढी
3. ढीग
4. घड

Answer:

B

Sol:

पिकत घातलेल्या आंब्यांची अढी.

Q.2

बांगड्याचा - - - - -

1. चमचमाट
2. खणखणाट
3. किणकिणाट
4. छनछनाट

Answer:

C

Sol:

बांगड्याचा = किणकिणाट

Q.3

उपमा अलंकारात किती घटक महत्वाचे असतात?

1. 4
2. 3

3. 2

4. 1

Answer:

A

Sol:

उपमा अलंकारा 4 घटक महत्वाचे असतात. (उपमान , उपमेय दोन भिन्न वस्तूत असलेला सारखेपणा साम्य दाखविणा शब्द)

Q.4

खाली दिलेल्या शब्दसमुहासाठी एक शब्द लिहा. 'जेथे आकाश जमिनीला टेकल्यासारखे दिसते ते ठिकाण!'

1. स्वगत
2. टंकसाळ
3. चावडी
4. क्षितिज

Answer:

D

Sol:

'जेथे आकाश जमिनीला टेकल्यासारखे दिसते ते ठिकाण!' = क्षितिज

Q.5

'चक्रपाणि' या सामासिक शब्दाचा प्रकार ओळखा.

1. विभक्ती बहुव्रीही समास
2. इतरेतर व्द्व समास
3. कर्मधारय समास
4. मध्यमपद लोपी समास

Answer:

A

Sol:

'चक्रपाणि' या सामासिक शब्दाचा प्रकार विभक्ती बहुव्रीही समासातील व्याधिकरण या पोटप्रकारात येतो. व्याधिकरण म्हणजे विग्रह करतांना दोन्ही पदे भिन्न विभक्तीत असतात. जसे चक्रपाणि = चक्र आहे पाणित (हातात) असा तो (विष्णू) चक्र (प्रथमा) पाणित (सप्तमी)

Q.6

'सांगी तर सांगी म्हणे वडाला वांगी' या म्हणीचा योग्य अर्थ सांगा.

1. वडाला वांगी येत नसतात.
2. जुने लोक सांगतात की वडाला वांगी येत.
3. वड पारंब्याचा खेळ
4. एकदम अशक्य कोटीतील गोष्ट करणे.

Answer:

D

Sol:

'सांगी तर सांगी म्हणे वडाला वांगी' या म्हणीचा योग्य अर्थ एकदम अशक्य कोटीतील गोष्टकरणे.

Q.7

'मधाचे बोट लावणे' या वाक्यप्रचाराचा अर्थ सांगा.

1. बोटाने मध खाणे
2. मधाचे बोट बाळाच्या जिभेला लावणे
3. आशा दाखविणे
4. मधात बोट बुडविणे

Answer:

C

Sol:

'मधाचे बोट लावणे' = आशा दाखविणे.

Q.8

'दुर्भिक्ष' या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द सांगा.

1. सुकाळ
2. सुबत्ता
3. सुष्ट
4. सौम्य

Answer:

B

Sol:

दुर्भिक्ष x सुबत्ता

Q.9

'पंक्तिप्रपंच' या शब्दाचा समानार्थी शब्द सांगा.

1. प्रपंचाची पंगत
2. पंगतीमधील प्रपंच
3. पक्षपातीपणा
4. कुटुंब

Answer:

C

Sol:

पंक्तिप्रपंच = पक्षपातीपणा

Q.2

पुढीलपैकी गुणविशेषण कोणते?

1. थोडे पाणी
2. कडू कारले
3. वाहती नदी
4. कोणते गांव

Answer:

B

Sol:

पुढीलपैकी गुणविशेषण ' कडू कारले' हे आहे. थोडे पाणी - परिणामवाचक विशेषण. वाहती नदी - धातुसाधित विशेषण, कोणते गांव - प्रश्नार्थक विशेषण

Q.4

'शेलारमामा शौर्याने लढले!' या वाक्यातील काळ ओळखा.

1. पूर्ण भूतकाळ
2. रीती भूतकाळ
3. साधा भूतकाळ
4. चालू भूतकाळ

Answer:

C

Sol:

'शेलारमामा शौर्याने लढले!' हे वाक्य साध्या भूतकाळातील आहे. या काळात पूर्वी घडलेली क्रिया दर्शविली जाते.

Q.6

विध्यर्थी वाक्यालाच___वाक्य म्हणतात.

1. विधानार्थी
2. इच्छार्थक
3. आज्ञार्थी

4. संकेतार्थी

Answer:

B

Sol:

विध्यर्थी वाक्यालाच इच्छार्थक वाक्य म्हणतात.

Q.7

एकूण आख्यात विकार किती आहेत ?

1. चार
2. पाच
3. सहा
4. सात

Answer:

D

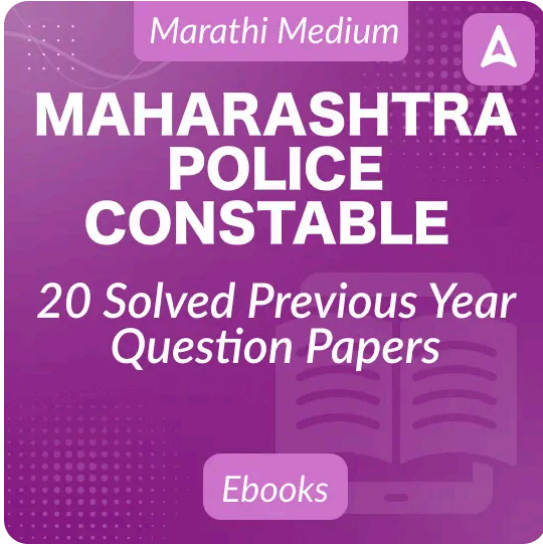
Sol:

एकूण आख्यात विकार सात आहेत.

प्रथम - ता - आख्यात, ला - आख्यात,

ई - आख्यात, ईल - आख्यात, ऊ - आख्यात, वा - आख्यात,

द्वितीय - ता - आख्यात.

Q.8

'आईला पाहताच बाळ खुदकन हसले!' या वाक्यातील क्रियाविशेषण अव्ययाचा प्रकार सांगा.

1. प्रकारदर्शक
2. निश्चयदर्शक
3. अनुकरणदर्शक
4. परिणामवाचक

Answer:

C

Sol:

'आईला पाहताच बाळ खुदकन हसले!' या वाक्यातील क्रियाविशेषण अव्ययाचा प्रकार अनुकरणदर्शक हा आहे.

Q.9

खालील पर्यायातून केवलप्रयोगी अव्ययाची चुकीची जोडी ओळखा.

1. हर्षदर्शक - अहाहा
2. प्रशंसादर्शक - बापरे
3. मौनदर्शक - चूप
4. शोकदर्शक - अरेरे

Answer:

B

Sol:

प्रशंसादर्शक - बापरे ही केवलप्रयोगी अव्ययाची चुकीची जोडी आहे. बापरे - आश्चर्यदर्शक केवल प्रयोगी अव्यय आहे.

Q.10

नवीन कर्मणी प्रयोगाबाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

अ) हा प्रयोग इंग्रजीतून मराठीत आला आहे.

आ) कर्त्याला 'कडून' प्रत्यय असतो.

इ) कर्म प्रथमेत असते.

1. अ व आ बरोबर
2. आ व इ बरोबर
3. अ व इ बरोबर
4. अ,आ व इ तीनही बरोबर

Answer:

D

Sol:

अ) हा प्रयोग इंग्रजीतून मराठीत आला आहे.

आ) कर्त्याला 'कडून' प्रत्यय असतो.

इ) कर्म प्रथमेत असते.

नवीन कर्मणी प्रयोगाबाबत अ,आ व इ तीनही विधान बरोबर आहेत.

Q.1

ऐहिक या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द ओळखा.

1. प्राकृतिक
2. विदेही
3. पारलौकीक
4. लौकीक

Answer:

C

Sol:

ऐहिक × पारलौकीक

Q.2

मोजक्या शब्दात सांगितलेले तत्व म्हणजे काय?

1. मंत्र
2. सूत्र
3. ओवी
4. स्मृती

Answer:

B

Sol:

मोजक्या शब्दात सांगितलेले तत्व म्हणजे सूत्र.

Q.3

पर्यायातून वाक्प्रचाराचा अर्थ निवडा. डोळ्याचे पारणे फिटणे.

1. अस्वस्थ वाटणे
2. समाधान वाटणे
3. पूजा करणे
4. निघून जाणे

Answer:

B

Sol:

डोळ्याचे पारणे फिटणे = समाधान वाटणे

Q.4

वाक्याचा प्रकार ओळखा. गड आला पण सिंह गेला.

1. मिश्र वाक्य
2. संयुक्त वाक्य
3. केवल वाक्य
4. यापैकी नाही

Answer:

B

Sol:

वरील वाक्य संयुक्त वाक्य आहे. (पण या शब्दावरून आपण संयुक्त वाक्य ओळखू शकतो.)

Q.5

क्षुत्पिपासा या शब्दात एकूण किती व्यंजने आहेत?

1. 6
2. 5
3. 7
4. 8

Answer:

A

Sol:

क्षुत्पिपासा या शब्दात 6 व्यंजने आहेत. (क, ष, त, प, प, स)

Q.6

लोकमान्यांनी स्वातंत्र्याची प्रेरणा दिली. अधोरेखित शब्दाची जात ओळखा.

1. सामान्य नाम
2. धातुसाधित नाम
3. भाववाचक नाम
4. विशेषनाम

Answer:

D

Sol:

वरील वाक्यात लोकमान्यांनी हे विशेष नाम आहे. (या वाक्यात लोकमान्य टिळक असा अर्थ लागतो. म्हणून उत्तर विशेषनाम आहे.)

Q.7

खालील शब्दातून एकवचनी शब्द ओळखा.

1. लाटा
2. खाटा
3. चांदण्या
4. झरा

Answer:

D

Sol:

झरा

Q.8

त्या तळ्याच्या काठी बसत असे. या वाक्याचा काळ ओळखा.

1. भूतकाळ
2. रिती भूतकाळ
3. वर्तमानकाळ
4. रिती वर्तमानकाळ

Answer:

B

Sol:

रिती भूतकाळ - वाक्यात बसण्याची क्रिया भूतकाळात नेहमी घडत होते असे दर्शवले आहे.

Q.9

पुढील वाक्यातील कृदंत सांगा.

ताजमहल बांधायला खूप वर्षे लागली.

1. ताजमहाल
2. खूप
3. बांधायला
4. वर्षे

Answer:

C

Sol:

बांधायला

Q.10

दिव्यदृष्टी या शब्दाचा समास ओळखा.

1. कर्मधारय
2. अव्ययीभाव समास

3. द्वंद्व
4. बहुव्रीही

Answer:

A

Sol:

दिव्यदृष्टी - कर्मधारय समास (यात पहिले पद विशेषण असते
दिव्यदृष्टी - दिव्य + दृष्टी यात दिव्य हे विशेषण आहे.)

Q.1

नमस्कार या शब्दाचा समानार्थी शब्द कोणता?

1. नमन
2. प्रणिपात
3. अभिवादन
4. वरील सर्व

Answer:

D

Sol:

वरील सर्व

Q.2

उपमा अलंकारात किती घटक महत्वाचे असतात?

1. 4
2. 3
3. 2
4. 1

Answer:

A

Sol:

उपमा अलंकारा 4 घटक महत्वाचे असतात. (उपमान , उपमेय
दोन भिन्न वस्तूत असलेला सारखेपणा साम्य दाखविणा शब्द)

Q.3

न्यूनता या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द ओळखा.

1. कमतरता
2. विपुलता
3. कमीपणा
4. काहीच नसणे

Answer:

B

Sol:

न्यूनता × विपुलता

Q.4

पिकांची राखण करण्यासाठी शेतात घातलेला मांडव म्हणजे काय?

1. माचन
2. मंडप
3. मांडव
4. मचाण

Answer:

D

Sol:

पिकांची राखण करण्यासाठी शेतात घातलेला मांडव म्हणजे मचाण होय.

Q.5

खडे चारणे या वाक्प्रचाराचा अर्थ काय?

1. पराभव करणे
2. खडे खाऊ घळणे
3. कडक पदार्थ खाणे
4. यापैकी नाही.

Answer:

A

Sol:

खडे चारणे म्हणजे पराभव करणे.

Q.6

उपरा कादंबराचे लेखक कोण आहे?

1. लक्ष्मण जोशी
2. सदशिव माने
3. लक्ष्मण माने
4. लक्ष्मण जोशी.

Answer:

C

Sol:

उपरा कादंबरीचे लेखक लक्ष्मण माने आहे

Q.7

खरेखोटे या शब्दाचा समास ओळखा.

1. अव्ययीभाव समास
2. तत्पुरुष समास

3. द्वंद्व समास
4. कर्मधारय समास

Answer:

C

Sol:

खरेखोटे - द्वंद्व समास

Q.8

काही जण खेळत आहे. अधोरेखित शब्दाचा प्रकार होता.

1. गुण विशेषण
2. अनिश्चित विशेषण
3. संख्या विशेषण
4. यापैकी नाही

Answer:

B

Sol:

काही या शब्दावरून अनिश्चितता दर्शवली जाते म्हणून हे अनिश्चित विशेषण आहे.

Q.9

मित्रत्व या नामाचा प्रकार ओळखा.

1. सामान्य नाम
2. भाववाचक नाव
3. विशेष नाम
4. धातूसाधित नाम

Answer:

B

Sol:

मित्रत्व हे भाववाचक नाम आहे.

Q.10

षष्ठी विभक्तीचा कार्यकार्थ कोणते आहे?

1. अपदान
2. संप्रदान
3. संबंध
4. कर्ता

Answer:

C

Sol:

षष्ठीचा कार्यकार्थ संबंध आहे.

Q.1

खालीलपैकी कोणता अलंकार नाही.

1. यमक
2. उपमा
3. कर्म
4. अनुप्रास

Answer:

C

Sol:

कर्म हा अलंकार नाही.

Q.2

तीक्ष्ण या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द कोणता?

1. बोथट
2. गुळगुळीत
3. सौम्य
4. टोकदार

Answer:

A

Sol:

तीक्ष्ण × बोथट

Q.3

अर्ज हा शब्द कोणत्या भाषेतून मराठी भाषेत आलेला आहे?

1. उर्दू
2. अरबी
3. फारसी
4. कानडी

Answer:

B

Sol:

अर्ज हा शब्द अरबी भाषेतून मराठी भाषेत आलेला आहे.

Q.4

विनोदचा पहिला नंबर आला. या वाक्यातील अधोरेखित शब्दाची विभक्ती ओळखा.

1. पंचमी
2. सप्तमी
3. द्वितीया
4. षष्ठी

Answer:

D

Sol:

षष्ठी (प्रत्यय - चा, ची, चे)

Q.5

पुढीलपैकी कोणते भाववाचक नामाचे उदाहरण नाही?

1. ममत्व
2. शाहिरी
3. धैर्य
4. नवलाई

Answer:

B

Sol:

शाहिरी हे भावावाचक नाम नाही.

Q.6

गंभीर या शब्दाचे भाववाचक नाव कोणते?

1. गंभीरपणा
2. गंभीरता
3. गंभीरपणे
4. गांभीर्य

Answer:

D

Sol:

गंभीर - गांभीर्य

Q.7

अप् + ज या शब्दाची योग्य संधी ओळखा.

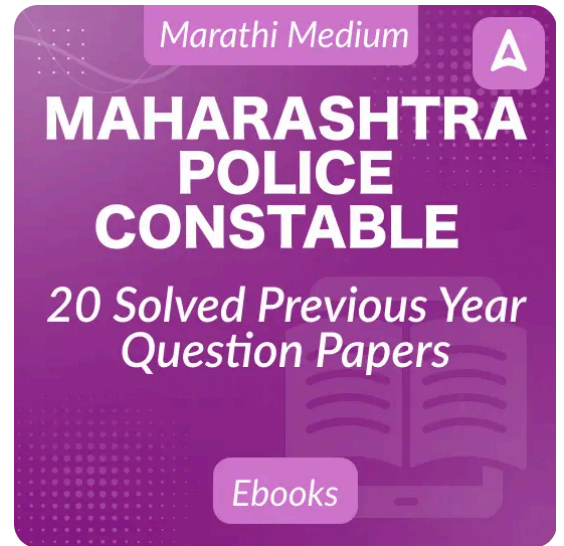
1. अब्ज
2. अज्ब
3. अप्ज
4. अप्पज

Answer:

A

Sol:

अप् + ज = अब्ज

Q.8

विभावरी म्हणजे काय?

1. पहाट
2. दिवस
3. रात्र
4. सकाळ

Answer:

C

Sol:

विभावरी = रात्र

Q.9

पोर्तुगीज भाषेतून मराठीत आलेला शब्द पुढीलपैकी कोणता?

1. पाणी
2. माळ
3. काडतूस
4. हात

Answer:

C

Sol:

काडतूस हा शब्द पोर्तुगीज भाषेतून मराठी भाषेत आलेला आहे.

Q.10

पुढीलपैकी कोणते अव्यय उभयान्वयी अव्यय आहे?

1. च्या मागून
2. अथवा
3. पुढे
4. बद्दल

Answer:

B

Sol:

अथवा

Q.1

पिकत घातलेल्या आंब्यांची _____

खालील शब्द समूहाबद्दल योग्य शब्द सांगा.

1. राई
2. अढी
3. ढीग
4. घड

Answer:

B

Sol:

पिकत घातलेल्या आंब्यांची अढी.

Q.2

बांगड्याचा - - - - -

खालील शब्द समूहाबद्दल योग्य शब्द सांगा.

1. चमचमाट
2. खणखणाट
3. किणकिणाट
4. छनछनाट

Answer:

C

Sol:

बांगड्याचा = किणकिणाट

Q.3

उपमा अलंकारात किती घटक महत्वाचे असतात?

1. 4
2. 3
3. 2
4. 1

Answer:

A

Sol:

उपमा अलंकारा 4 घटक महत्वाचे असतात. (उपमान , उपमेय दोन भिन्न वस्तूत असलेला सारखेपणा साम्य दाखविणा शब्द)

Q.4

खाली दिलेल्या शब्दसमुहासाठी एक शब्द लिहा. 'जेथे आकाश जमिनीला टेकल्यासारखे दिसते ते ठिकाण!'

1. स्वगत
2. टंकसाळ
3. चावडी
4. क्षितिज

Answer:

D

Sol:

'जेथे आकाश जमिनीला टेकल्यासारखे दिसते ते ठिकाण!' = क्षितिज

Q.5

'चक्रपाणि' या सामासिक शब्दाचा प्रकार ओळखा.

1. विभक्ती बहुव्रीही समास
2. इतरेतर व्दंद्द समास
3. कर्मधारय समास
4. मध्यमपद लोपी समास

Answer:

A

Sol:

'चक्रपाणि' या सामासिक शब्दाचा प्रकार विभक्ती बहुव्रीही समासातील व्याधिकरण या पोटप्रकारात येतो. व्याधिकरण म्हणजे विग्रह करतांना दोन्ही पदे भिन्न विभक्तीत असतात. जसे चक्रपाणि = चक्र आहे पाणित (हातात) असा तो (विष्णू) चक्र (प्रथमा) पाणित (सप्तमी)

Q.6

'सांगी तर सांगी म्हणे वडाला वांगी' या म्हणीचा योग्य अर्थ सांगा.

1. वडाला वांगी येत नसतात.
2. जुने लोक सांगतात की वडाला वांगी येत.
3. वड पारंब्याचा खेळ
4. एकदम अशक्य कोटीतील गोष्ट करणे.

Answer:

D

Sol:

'सांगी तर सांगी म्हणे वडाला वांगी' या म्हणीचा योग्य अर्थ एकदम अशक्य कोटीतील गोष्टकरणे.

Q.7

'मधाचे बोट लावणे' या वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगा.

1. बोटाने मध खाणे
2. मधाचे बोट बाळाच्या जिभेला लावणे
3. आशा दाखविणे
4. मधात बोट बुडविणे

Answer:

C

Sol:

'मधाचे बोट लावणे' = आशा दाखविणे.

Q.8

'दुर्भिक्ष' या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द सांगा.

1. सुकाळ
2. सुबत्ता
3. सुष्ट
4. सौम्य

Answer:

B

Sol:

दुर्भिक्ष x सुबत्ता

Q.9

'पंक्तिप्रपंच' या शब्दाचा समानार्थी शब्द सांगा.

1. प्रपंचाची पंगत
2. पंगतीमधील प्रपंच
3. पक्षपातीपणा
4. कुटुंब

Answer:

C

Sol:

पंक्तिप्रपंच = पक्षपातीपणा

Q.1

गर्जा जयजयकार क्रांतीचा गर्जा जयजयकार. या काव्यपंक्तीचा रस ओळखा.

1. वीर रस
2. हास्य रस
3. शांत रस
4. करुण रस

Answer:

A

Sol:

गर्जा जयजयकार क्रांतीचा गर्जा जयजयकार ही काव्यपंक्ती वीर रसाची आहे.

Q.2

धरणीधर या शब्दाचा समानार्थी शब्द पर्यायातून निवडा.

1. विष्णु
2. महेश
3. चिंतामणी
4. कृष्ण

Answer:

C

Sol:

धरणीधर = चिंतामणी, गणेश, गणपती, गजानन, वक्रतुंड

Q.3

अण्णा हा शब्द कोणत्या भाषेतून आलेला आहे?

1. कानडी
2. तामिळी
3. तेलगू
4. गुजराथी

Answer:

A

Sol:

अण्णा हा शब्द कानडी भाषेतून आलेला आहे.

Q.4

मनःपटल या शब्दाचा संधी विग्रह करा.

1. मनस् + पटल
2. मनो + पटल
3. मन + पटल
4. मनः + पटल

Answer:

A

Sol:

मनःपटल = मनस् + पटल

Q.5

बोका या शब्दाचा विरुद्ध लिंगी शब्द पर्यायातून निवडा.

1. बोका
2. बोके
3. बोको
4. भाटी

Answer:

D

Sol:

बोका या पुल्लिंगी शब्दाचे स्त्रिलिंगी रूप भाटी होते.

Q.6

मितभाषी म्हणजे काय?

1. कमी भाषा बोलणारा
2. मोजके बोलणारा
3. अजिबात न बोलणारा
4. खूप बोलणारा

Answer:

B

Sol:

मितभाषी म्हणजे मोजके बोलणारा

Q.8

नाकी नऊ येणे या वाक्प्रचाराचा अर्थ पर्याय निवडा.

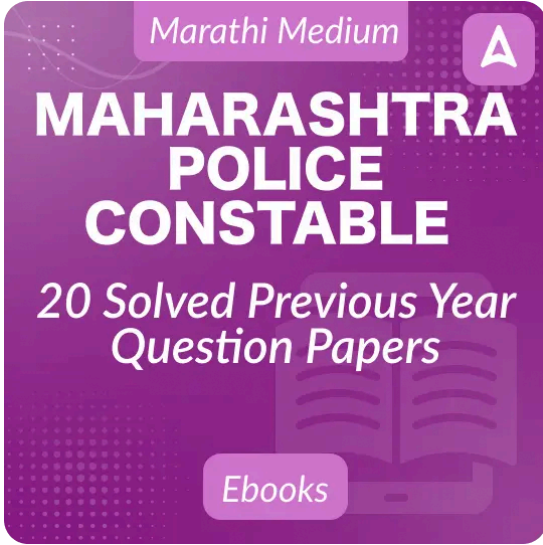
1. नऊ संकटे येणे
2. सर्दी होणे
3. नाक चौदणे
4. बेजार होणे

Answer:

D

Sol:

नाकी नऊ येणे म्हणजे बेजार होणे

Q.9

देवा मला पास कर. या वाक्यातून कोणता अर्थ स्पष्ट होतो.

1. आज्ञा
2. प्रार्थना
3. उपदेश
4. मागणी

Answer:

B

Sol:

देवा मला पास कर या वाक्यातून प्रार्थनेचा बोध होतो.

Q.10

झाकली मुठ सव्वालाखाची या म्हणीचा अर्थ पर्यायातून निवडा.

1. सर्वाना मुठीत ठेवणे
2. खूप पैसे साठविणे
3. व्यंग गुप्त ठेवणे फायद्याचे असते.
4. पैसे लपविणे

Answer:

C

Sol:

झाकली मुठ सव्वालाखाची - व्यंग गुप्त ठेवणे फायद्याचे असते.

Q.1

क्रियापदाबद्दल विशेष माहिती सांगणाऱ्या शब्दाला काय म्हणतात ?

1. विशेषण
2. क्रियाविशेषण
3. शब्दयोगी अव्यय
4. सहाय्यक क्रियापद

Answer:

B

Sol:

क्रियापदाबद्दल विशेष माहिती सांगणाऱ्या शब्दाला क्रियाविशेषण म्हणतात

Q.2

एखाद्याला उद्देशून लिहिलेल्या पत्रात सर्वनामांचा कोणता प्रकार वापरल्या जातो ?

1. प्रथम पुरुषवाचक
2. द्वितीय पुरुषवाचक
3. तृतीय पुरुषवाचक
4. संबंध सर्वनाम

Answer:**B****Sol:**

एखाद्याला उद्देशून लिहिलेल्या पत्रात सर्वनामांचा द्वितीय पुरुषवाचक प्रकार वापरल्या जातो.

Q.3

कोणत्या विभक्तीचे प्रत्यय सारखे आहे?

1. द्वितीया व तृतीया
2. तृतीया व चतुर्थी
3. द्वितीया व चतुर्थी
4. चतुर्थी व सप्तमी

Answer:**C****Sol:**

द्वितीया व चतुर्थी या विभक्तीचे प्रत्यय स,ला,ना,ते हे आहेत.

Q.4

शत्रू या शब्दाचा पुढीलपैकी कोणता समानार्थी शब्द नाही.

1. अरी
2. रिप्
3. वैरी
4. अर्णव

Answer:**D****Sol:**

अर्णव - समुद्र

Q.5

रामचंद्र पंचवटी राहायला गेले. अधोरेखित शब्दाचा समास ओळखा.

1. अव्ययीभाव समास
2. द्वंद्व समास
3. द्विगु समास
4. बहुव्रीही समास

Answer:**C****Sol:**

द्विगु समास (पंचवटी = पाच वडांचा समूह) यात पहिले पद संख्याविशेषण असते.

Q.6

'त्याला घरी जावते.'

वरील वाक्याचा प्रयोग कोणता ते ओळखा.

1. कर्तरी प्रयोग
2. कर्मणी प्रयोग
3. भावे प्रयोग
4. यापैकी नाही.

Answer:**C****Sol:**

भावे प्रयोग -

Q.7

खालीलपैकी कोणता कालवाचक क्रियाविशेषण अव्यय नाही?

1. क्षणोक्षणी
2. दररोज
3. सालोसाल
4. झटकन

Answer:

D

Sol:

झटकन

Q.8

खालीलपैकी कोणता समूहदर्शक शब्द नाही.

1. गुच्छ
2. जुडगा
3. रास
4. रेषा

Answer:

D

Sol:

रेषा हा समूहदर्शक शब्द नाही.

Q.9

गळू या शब्दाचे अनेकवचन काय आहे?

1. गळे
2. गळू
3. गळवे
4. गळवा

Answer:

C

Sol:

गळवे

Q.10

'पक्षी झाडावर बसतो' या वाक्यातील वर हे काय आहे?

1. नाम
2. सर्वनाम
3. विशेषण
4. शब्दयोगी अव्यय

Answer:

D

Sol:

वर हे शब्दयोगी अव्यय आहे.

Q.1

परिणामवाचक क्रियाविशेषण नसलेला शब्द कोणता ?

1. भरपूर
2. फुकट
3. अत्यंत
4. दुष्काळ

Answer:

B

Sol:

फुकट हा परिणामवाचक क्रियाविशेषण नसलेला शब्द आहे.

Q.2

'साखरेऐवजी गूळ वापरा!' हे वाक्य कोणत्या शब्दयोगी अव्यय प्रकारात येते?

1. संग्रहवाचक
2. तुलनावाचक
3. विनिमयवाचक
4. भागवाचक

Answer:**C****Sol:**

'साखरेऐवजी गूळ वापरा!' हे वाक्य विनिमय वाचक अव्यय प्रकारात येते. विनिमयवाचक म्हणजे एका वस्तूच्या बदल दुसरी वस्तू.

Q.3

'नौकरी लागली की पेढे वाटीन' हे वाक्य उभयान्वयी अव्ययाच्या कोणत्या प्रकारातील आहे?

1. समुच्चय बोधक
2. स्वरूप बोधक
3. विकल्प बोधक
4. संकेत बोधक

Answer:**D****Sol:**

'नौकरी लागली की पेढे वाटीन' हे वाक्य उभयान्वयी अव्ययाच्या संकेत बोधक या प्रकारातील आहे.

Q.4

'हुडत ! जा तिकडे' या वाक्यातील केवलप्रयोगी अव्ययाचा प्रकार ओळखा.

1. तिरस्कारदर्शक
2. मौनदर्शक
3. शोकदर्शक
4. संमतिदर्शक

Answer:**A****Sol:**

'हुडत ! जा तिकडे' हे वाक्य तिरस्कारदर्शक केवलप्रयोगी अव्ययाचे आहे.

Q.5

'वासराच्या कानात वारे शिरले!' या वाक्याचा प्रयोग कोणते?

1. सकर्मक कर्तरी प्रयोग
2. अकर्मक कर्तरी प्रयोग
3. कर्मणी प्रयोग
4. भावे प्रयोग

Answer:**B****Sol:**

'वासराच्या कानात वारे शिरले!' हे वाक्य अकर्मक कर्तरी प्रयोगातील आहे.

Q.6

दोन किंवा अधिक वाक्यांपासून एकच वाक्य तयार करणे या क्रियेला - - - म्हणतात.

1. वाक्य संश्लेषण

2. वाक्य पृथक्करण
3. वाक्य विश्लेषण
4. वाक्य रूपांतरण

Answer:

A

Sol:

दोन किंवा अधिक वाक्यांपासून एकच वाक्य तयार करणे या क्रियेला वाक्य संश्लेषण म्हणतात.

Q.7

पुढीलपैकी 'वैकल्पिक द्वंद्व समासा'चे उदाहरण कोणते?

1. बाजारहाट
2. लक्ष्मीकांत
3. चारपाच
4. पशुपक्षी

Answer:

C

Sol:

चारपाच हा शब्द 'वैकल्पिक द्वंद्व समासा'चे उदाहरण आहे. चारपाच = चार किंवा पाच या सामासिक शब्दांचा विग्रह करतांना अथवा, किंवा, वा या विकल्पदर्शक उभयान्वयी अव्ययाचा वापर करावा लागतो. बाजारहाट = समाहार द्वंद्व समास लक्ष्मीकांत = विभक्ती बहुव्रीही (समानाधिकरण) पशुपक्षी = इतरतेर द्वंद्व समास

Q.8

खालील वाक्यातील अलंकार ओळखा.

ही दोरी की साप ?

1. ससंदेह
2. भ्रान्तिमान
3. अन्योक्ती
4. सार

Answer:

A

Sol:

खालील वाक्यातील अलंकार ससंदेह हा आहे. उपमेय कोणते व उपमान कोणते अशी मनाची जी द्विधा अवस्था होते त्यावेळी ससंदेह अलंकार होतो.

Q.9

बिस्कीट हा शब्द कोणत्या भाषेतून आलेला आहे?

1. इंग्रजी
2. फारसी
3. अरबी
4. पोर्तुगीज

Answer:

D

Sol:

बिस्कीट हा शब्द पोर्तुगीज भाषेतून आला आहे.

Q.10

कडाक्याची थंडी पडली. उद्देश्य विस्तार ओळखा.

1. थंडी
2. पडली
3. कडाक्याची
4. थंडी पडली

Answer:

C

Sol:

कडाक्याची थंडी पडली. या वाक्याचा उद्देश्य विस्तार कडाक्याची हा आहे.

Q.1

'म्' या वर्णाचे स्थान कोणते?

1. कंठस्थान
2. तालुस्थान
3. ओष्ठयस्थान
4. मूर्धास्थान

Answer:

C

Sol:

म् या वर्णाचे ओष्ठयस्थान आहे.

Q.2

'मनश्चक्षु' या शब्दाचा योग्य संधी विग्रह कोणता?

1. मन + चक्षु
2. मनस + चक्षु
3. मनः + चक्षु
4. मनश् + चक्षु

Answer:

C

Sol:

.'मनश्चक्षु' या शब्दाचा योग्य संधी विग्रह मनः+ चक्षु असा आहे

Q.3

खालीलपैकी कोणता प्रकार व्याकरण शास्त्रातील संधी नव्हे ?

1. विसर्गसंधी
2. नामीसंधी
3. स्वरसंधी
4. व्यंजनसंधी

Answer:

B

Sol:

खालीलपैकी नामीसंधी हा प्रकार व्याकरण शास्त्रातील संधी नव्हे . नामीसंधी म्हणजे उत्कृष्ट संधी प्राप्त होणे.

Q.4

खालीलपैकी कोणत्या नामाचे अनेकवचन याकारान्त होत नाही ?

1. पोळी
2. वही
3. काठी
4. पक्षी

Answer:

D

Sol:

खालीलपैकी पक्षी या नामाचे अनेकवचन याकारान्त होत नाही . पक्षी हे नाम दोन्ही वचनात सारखेच राहते.

Q.5

विद्यार्थ्याला बक्षीस दिले हे कोणते कारक आहे?

1. अपादान
2. संप्रदान
3. अधिकरण
4. करण

Answer:

B

Sol:

विद्यार्थ्याला बक्षीस दिले हे कारक ' संप्रदान ' आहे. ' ला ' हा चतुर्थी विभक्ती प्रत्यय असून त्याचा कारकार्थ संप्रदान (दान / भेट) असतो.

Q.6

नामाच्या ठिकाणी संख्या सुचवण्याचा जो धर्म असतो, त्याला --
- असे म्हणतात .

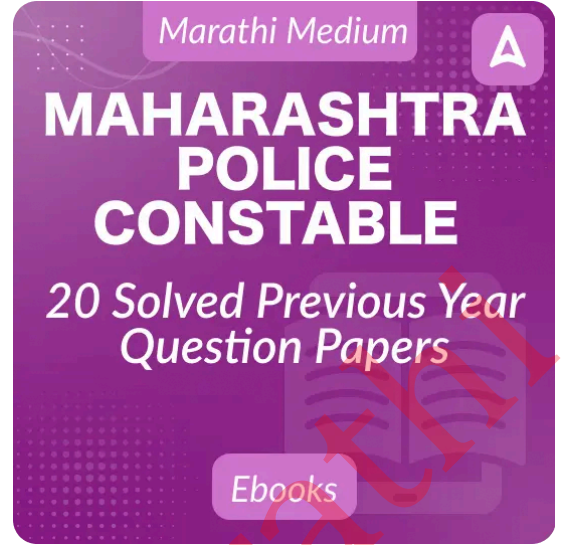
1. वचन
2. संख्यावाचन
3. क्रमवाचन
4. यापैकी नाही

Answer:

A

Sol:

नामाच्या ठिकाणी संख्या सुचवण्याचा जो धर्म असतो, त्याला वचन असे म्हणतात .

Q.7

अंलकार ओळखा.

'मरणात खरोखर जग जगते'.

1. दृष्टांत अंलकार
2. विरोधाभास अंलकार
3. उत्प्रेक्षा अंलकार
4. सार अंलकार

Answer:

B

Sol:

"मरणात खरोखर जग जगते" . या काव्यपंकीत विरोधाभास अंलकार आहे.

Q.8

चुकीचा शब्द ओळखा.

1. उंची
2. लांबी
3. रुंदी
4. रस्ता

Answer:**C****Sol:**

रुंदि हा चुकीचा शब्द आहे . बरोबर शब्द रुंदी असा होतो.

Q.9

धाबे दणाणणे म्हणजे - - - - -

1. भुकंप होणे
2. खूप घाबरणे
3. अंधार पडणे
4. ढग दाटून येणे

Answer:**B****Sol:**

धाबे दणाणणे म्हणजे - खूप घाबरणे .

Q.10

रिकामी जागा भरून वाक्प्रचार पूर्ण करा.

आकाश पाताळ - - करणे.

1. ढग
2. पाऊस
3. वीज
4. एक

Answer:**D****Sol:**

आकाश पाताळ एक करणे.

Q.1

'भोळा'या शब्दाचे भाववाचक नाम कोणते?

1. भोळसर
2. भोळेपणा
3. भोळसट
4. भोळी

Answer:**B****Sol:**

'भोळा'या शब्दाचे भाववाचक नाम भोळेपणा हे आहे.

Q.2

'मनश्चक्षु' या शब्दाचा संधीविग्रह करा.

1. मन + चक्षु
2. मनस + चक्षु
3. मनः + चक्षु
4. मनश् + चक्षु

Answer:**C****Sol:**

'मनश्चक्षु' = मनः + चक्षु

Q.3

खालीलपैकी कोणत्या नामाचे 'या'कारान्त रूप होत नाही?

1. पक्षी
2. पोळी
3. वही
4. काठी

Answer:

A

Sol:

पक्षी या नामाचे 'या'कारान्त होत नाही. पक्षी हा शब्द अनेकवचनातही पक्षी असाच राहतो.
पोळी - पोळ्या , वही - वह्या , काठी - काठ्या.

Q.4

नामाच्या लिंगानुसार जोड्या लावा

A) वाघ्या	1) जननी
B) विधुर	2) मुरळी
C) साधू	3) विधवा
D) जनक	4) साध्वी

1. A-1,B-2,C-1,D-4
2. A-4,B-1,C-2,D-3
3. A-2,B-3,C-4,D-1
4. A-3,B-4,C-3,D-2

Answer:

C

Sol:

वाघ्या - मुरळी, विधुर - विधवा, साधू - साध्वी
जनक - जननी.

Q.5

करण म्हणजे - - - - -

1. क्रियेचे साधन किंवा वाहन
2. क्रियेचा आरंभ
3. क्रियेचे स्थान
4. वरील सर्व

Answer:

A

Sol:

करण म्हणजे क्रियेचे साधन किंवा वाहन.

Q.6

'राम एकवचनी राजा होता.' विशेषणाचा प्रकार ओळखा.

1. नामसाधित विशेषण
2. गुणविशेषण
3. सार्वनामिक विशेषण
4. समासघटित विशेषण

Answer:

D

Sol:

'राम एकवचनी राजा होता.' हे वाक्य समासघटित विशेषणाचे आहे. यामध्ये सामासिक शब्दांचा सुद्धा विशेषणाप्रमाणे वापर केला जातो.

Q.7

'आजीने नातवाला गोष्ट सांगितली' या वाक्यातील क्रियापदाचा प्रकार ओळखा.

1. अकर्मक क्रियापद
2. सकर्मक क्रियापद
3. सहाय्यक क्रियापद
4. प्रयोजक क्रियापद

Answer:

B

Sol:

'आजीने नातवाला गोष्ट सांगितली' हे वाक्य सकर्मक क्रियापदाचे आहे. यामध्ये कर्त्याला 'ने' प्रत्यय लागते व ते वाक्य भूतकाळी असते.

Q.8

'दिवसभर पावसाची रिपरिप चालू आहे.

वाक्याचा काळ ओळखा.

1. वर्तमानकाळ
2. भूतकाळ
3. भविष्यकाळ
4. अपूर्ण वर्तमानकाळ

Answer:

D

Sol:

'दिवसभर पावसाची रिपरिप चालू आहे.' हे वाक्य अपूर्ण वर्तमानकाळातील आहे.

Q.9

खालील पर्यायातील क्रियाविशेषण शब्द असलेले योग्य उत्तर कोणते?

1. तांदूळ - बिंदूळ

2. वाईट - साईट
3. उद्या - बिद्या
4. गेला - बिला

Answer:

C

Sol:

उद्या - बिद्या हे क्रियाविशेषण शब्द असलेले योग्य उत्तर आहे.

Q.10

खालील वाक्याचा प्रयोग सांगा.

'थोरांकडून सत्य बोलले जाते!'

1. प्रधानकर्तृक कर्मणी
2. कर्तरी प्रयोग
3. भावे प्रयोग
4. नवीन कर्मणी प्रयोग

Answer:

D

Sol:

'थोरांकडून सत्य बोलले जाते!' हे नवीन कर्मणी प्रयोगाचे वाक्य आहे. यामध्ये कर्त्याला 'कडून' प्रत्यय लागतो.

Q.1

नमस्कार या शब्दाचा समानार्थी शब्द कोणता?

1. नमन
2. प्रणिपात
3. अभिवादन
4. वरील सर्व

Answer:

D

Sol:

वरील सर्व

Q.2

उपमा अलंकारात किती घटक महत्वाचे असतात?

1. 4
2. 3
3. 2
4. 1

Answer:

A

Sol:

उपमा अलंकारा 4 घटक महत्वाचे असतात. (उपमान , उपमेय दोन भिन्न वस्तूत असलेला सारखेपणा साम्य दाखविणा शब्द)

Q.3

न्यूनता या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द ओळखा.

1. कमतरता
2. विपुलता
3. कमीपणा
4. काहीच नसणे

Answer:

B

Sol:

न्यूनता × विपुलता

Q.4

पिकांची राखण करण्यासाठी शेतात घातलेला मांडव म्हणजे काय?

1. माचन
2. मंडप
3. मांडव
4. मचाण

Answer:

D

Sol:

पिकांची राखण करण्यासाठी शेतात घातलेला मांडव म्हणजे मचाण होय.

Q.5

खडे चारणे या वाक्प्रचाराचा अर्थ काय?

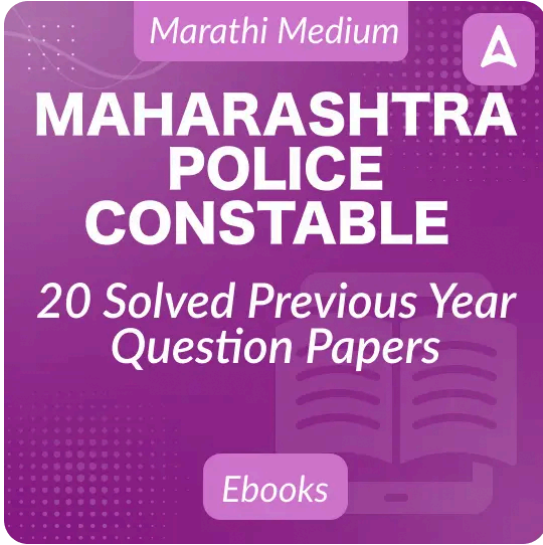
1. पराभव करणे
2. खडे खाऊ घळणे
3. कडक पदार्थ खाणे
4. यापैकी नाही.

Answer:

A

Sol:

खडे चारणे म्हणजे पराभव करणे.

Q.6

उपरा कादंबरीचे लेखक कोण आहे?

1. लक्ष्मण जोशी
2. सदशिव माने
3. लक्ष्मण माने
4. लक्ष्मण जोशी.

Answer:

C

Sol:

उपरा कादंबरीचे लेखक लक्ष्मण माने आहे

Q.7

खरेखोटे या शब्दाचा समास ओळखा.

1. अव्ययीभाव समास
2. तत्पुरुष समास
3. द्वंद्व समास
4. कर्मधारय समास

Answer:

C

Sol:

खरेखोटे - द्वंद्व समास

Q.8

काही जण खेळत आहे. अधोरेखित शब्दाचा प्रकार होता.

1. गुण विशेषण
2. अनिश्चित विशेषण
3. संख्या विशेषण
4. यापैकी नाही

Answer:

B

Sol:

काही या शब्दावरून अनिश्चितता दर्शवली जाते म्हणून हे अनिश्चित विशेषण आहे.

Q.9

मित्रत्व या नामाचा प्रकार ओळखा.

1. सामान्य नाम
2. भाववाचक नाव
3. विशेष नाम
4. धातूसाधित नाम

Answer:

B

Sol:

मित्रत्व हे भाववाचक नाम आहे.

Q.10

षष्ठी विभक्तीचा कार्यकार्थ कोणते आहे?

1. अपदान
2. संप्रदान
3. संबंध
4. कर्ता

Answer:

C

Sol:

षष्ठीचा कार्यकार्थ संबंध आहे.

Q.2

_____ यांना निसर्गकवी म्हणून ओळखतात.

1. रानकवी
2. बालकवी
3. कवी बी
4. केशवसुत

Answer:

B

Sol:

बालकवी यांना निसर्गकवी म्हणून ओळखतात.

Q.3

संधी विग्रह करा.

रामावतार

1. रामा + वतार

2. राम + आवतार
3. राम + अवतार
4. यापैकी नाही

Answer:

C

Sol:

रामावतार = राम + अवतार

Q.4

अच्छा हे कोणत्या प्रकारचे केवलप्रयोगी अव्यय आहे?

1. शोकदर्शक केवलप्रयोगी अव्यय
2. संमतिदर्शक केवलप्रयोगी अव्यय
3. आश्चर्यदर्शक केवलप्रयोगी अव्यय
4. संकेतदर्शक केवलप्रयोगी अव्यय

Answer:

B

Sol:

अच्छा है संमतीदर्शक केवलप्रयोगी अव्यय आहे.

Q.5

तो चांगला खेळला पण त्याला नशिबाने साथ दिली नाही. वाक्याचा प्रकार ओळखा.

1. मिश्र वाक्य
2. केवल वाक्य
3. संयुक्त वाक्य
4. यापैकी नाही

Answer:

C

Sol:

तो चांगला खेळला पण त्याला नशिबाने साथ दिली नाही हे वाक्य संयुक्त वाक्य आहे.

Q.6

कोण आहे रे तिकडे या वाक्यानंतर कोणते विरामचिन्हे येईल?

1. प्रश्नचिन्ह
2. पूर्णविराम
3. स्वल्पविराम
4. यापैकी नाही

Answer:

A

Sol:

कोण आहे रे तिकडे? प्रस्तुत वाक्य हे प्रश्नार्थी असल्यामुळे वाक्याच्या शेवटी प्रश्नार्थक चिन्ह येईल.

Q.7

सर्वांनी मनसोक्त हसावे या वाक्याचा प्रयोग ओळखा.

1. सकर्मक कर्तरी
2. सकर्मक भावे
3. अकर्मक भावे
4. अकर्मक कर्तरी

Answer:

C

Sol:

सर्वांनी मनसोक्त हसावे हे वाक्य अकर्मक भावे प्रयोगातील आहे.

Q.8

मी बालपणी लवकर उठत असे. या वाक्याचा काळ ओळखा.

1. पूर्ण भूतकाळ
2. रिती भूतकाळ
3. चालू भूतकाळ
4. यापैकी नाही

Answer:

B

Sol:

मी बालपणी लवकर उठत असे हे वाक्य रिती भूतकाळातील आहे. उठत असण्याची क्रियाही दररोज होत असल्यामुळे प्रस्तुत वाक्य रिती भूतकाळातील आहे.

Q.9

हलवायाच्या घरावर तुळशीपत्र या म्हणीचा योग्य अर्थ कोणता?

1. परस्पर दुसऱ्याची वस्तू तिसऱ्याला देणे.
2. हलवायाला तुळशीपत्र भेट देणे
3. हलवायाच्या घरावर तुळस लावणे
4. संकट ओढावून घेणे

Answer:

A

Sol:

हलवायाच्या घरावर तुळशीपत्र म्हणजे परस्पर दुसऱ्याची वस्तू तिसऱ्याला देणे

Q.10

लोणचे हा शब्द कोणत्या भाषेतून आलेला आहे?

1. फारशी
2. पोर्तुगीज
3. अरबी
4. तामिळ

Answer:

B

Sol:

लोणचे हा शब्द पोर्तुगीज भाषेतून मराठी भाषेत आलेला आहे.

